Ն. 4681 1900 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 7 ՇԱԲԱԹ 1318 ՐԻՇԷՊ 27 ՕՆ ԱԼԹԸՆՋԸ ՍԻՆԷ

20 ԿՈՊԵԿ

ՋԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԿՈՊԵԿ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԷ ՄԻԼԼԻՑԷ ԹԻՒՃԱՌԻՑԷ ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ ՎԷ ԻԼՄԻՑԷ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՅԱԳԼԱՐԸ

	12 այլեզ	6 այլեզ	3 այլեզ
ԱՄԱՍՈՎՈՒ	140 ղր.	70 ղր.	40 ղր.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէջիմիէ 20 ղրուշան

صاحب امتیاز: جیوه‌لکیان — ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ — جریدهٔ شرقیه

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՅԱԳԼԱՐԸ

1ինէ, 2ինէ վէ 3ինէ սահիպէ ղր. 5
4ինէ. սահիպէ 11է 10բ. հս. » 3

Մէվսիմը նաֆիայա տաիր պէնալէր մէհհոնէն գապուլ օլունճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իտարէ օլունմայճագ

Խառբէթճէնէի Ն֊Թամպօլսա Պապը Ալի Հատաէթինէ նումէրօ 20 ճիվէլէկեան մաթպասանան տէր։ Ֆեանֆիէի մէվսիմ հագգընա կազէթճէնը սահիպ վէ մէհսուլը

ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՆԼԻՒՐ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ֆրանսան Բէքին սէֆիրի Մ. Բիչոն Բարիզէ չէքտիկի պիր Թէլէկրաֆա նազարէն, Լի Հունկ Շանկըն գավնճէ Քահիր Թէվֆիգիէ պլընան բրէնս Թիւան՝ Մուգտէնին պիր գալէսիսէ մուէպպէտէն գալէպէնա օլաճագ տէր։ Պունտան մատա տիկեր պիր գաշ մուհիմ բրէնալէր ատ բիւրոպէէրինէն մահրում խալէրէգ հապս խալմիշէր տիր։

Բէքինէն չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, պիր Ֆրանսըզ ասքէր գալը՝ չէտա պիր մուհարեպէտէն սօնրա Թունկ-Սիկի զապթ իթմիշ տիր։ Մէգքիր մահարեպէտ 300 Զինլի Թէլեֆ օլմուշ վէ բէք չօգ Զինլի ատ եարալանմըշ տիր։

Ինկիլթերա միւսէլիգաթ ումուրը նազիրը Մ. Զէմպրլէյն՝ Մալթա ադասը սէյահաթնան Ինկիլթերայա ավատթ իտէր իգէն Բոմատան սօնրա զալիզա Պէրլինէ տախի օղրայաճագ տէր։

Բարիզին Գոռէ դէ Սոր կազէթասը՝ Ֆրանսանըն Վալտէգ-Բուսս գապիտէնսը ազասը մէյանքնա իթթիլաֆաթ մէվճուտ օլաճաղը տաիր զուհուր իտէն պլիմիլ չայիալարը գաթիյէն Թէգզիգ իտիյօր։

Ֆրանսանըն նիշանլար պիւտժէսի հագգընա պու կինլէրատ Մէճլիսը մէպուսանա մուհիմ պիր միզահասա վուգու պուլաճաղը՝ Բարիզէն պա Թէլէկրաֆ խապէր վէրիւյօր։

Լօնտրատա բիվէթի օլընտըղընա կէօրէ, Ինկիլթերա հիւքիւմէթի՝ հարպէյէ նէզարէթի մուսթէշարլըղընը վէ Ինկիլթերա օյունուսընըն իհրատ Թէնսիգաթը մէմուրիյէթինի ժէնէրալ լօրտ Ռիշնէրէ Թէվտի ու իհլալ էթմէգ իչին մուամիլէյհ լօրտը Թրանսվալան Լօնտրայա չաղըրմաղա գաբար վէրմիշ իմիշ։

Շանկայատան նոյ. 14 Թարիխլէ Ռիվմկ կազէթէ չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, բրէնս Թիւան իլէ բրէնս Թիւնկ Ֆուհ Սիանկ՝ Բէանկ-Սու էյալէթինէ խսեան պայրաղընը չէգմիշտիր։ Մէգքէր էյալէթէ գարըշգալզալը պալամըշ օլուպ, Դէթօլիք միսիոնարլարընը հալա իչիւն չօգ էնտիէ օլընըյօր։

Բէգալիք Շանկայատան իչար օլընտըղընա կէօրէ, պիր ֆէրմանը իմբէրաթօրի սուտուր իտէրէք, բրէնս Թիւան իլէ բրէնս Շուանկըն՝ քէնտի հուգուգ ու մէմուրիյէթէրինէն մահրում իտիլմէսէրինի, վէ չէտիէն հապս ալընագ իւզրէ տիւէ իմբէրաթօրիյէ Քեալիմ օլընմալարընը էմր իտիյօր։

ՏԱՄԻԼԻՒԷ

Եվմէգ Նարխընըն պիր սուրէթը գավիյէտ Թայինի իչիւն Շուրաի Ալվէթ Միւլքիյէ տաիրէսինճէ ճէրիսն իտէն միւզաքէրէտ, պիր լուվալ ունտան 113½ գրյէ գատար էգմէք եարբլաղը տէրմէյան իտիմիշ իսէ տէ, պու պապտէ պիր գարարը գաթի վէրմէգ իչիւն պու իյէ վուգուքը թամամը օլան մէմուրլար վաքթասը յա եէնիտէն չէնի Թութուլաղգտան սօնրա Նէթիճէսինին պիլիրիլմէսի՝ Պապը Մէրաքէրի իլէ Թիճարէթ Նէզարէթինէ վէ Շէհր Էմանէթինէ իչար պույրուլմըշ տիր։

—Բուսիա իմբէրաթօրընը իսթիֆսարը խաթրը իչիւն թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն քէչիտ պույրելան Թէլէկրաֆնամէի Հիւմայունը ճէվապէն իմբէրաթօրիցա Թարաֆընտան չէքիլէն Թէլէկրաֆա, խասթալըղրն մուճիպը ենտիչէ օլմատըղը, վէ Թէլէկրաֆնամէի Հիւմայունը՝ իմբէրաթօրը ֆէվ գելատ մէմնունիյէթ վէ Թէչէքքիւրաթը մուճիպ օլաուղը պէյան իտիլմիշ տիր։

—Տիւն կէճէ Լէյլէի Միրաճ միւնասէպէթիյլէ, Զաթը հազրէթը Բատիշահի սահաթ 12է չէրեէք կէչէրէք Եելտրզ սէրայընտա Զիթքէօշկինէ թէչրիֆլէ, վիւքէլտի ֆիխամ հազարաթընտան պաղըլարը վէ Մապէյնը Հիւմայուն պէօյրէք մէմուրլարը հազը պուլընտըգլարը կիպի, Խաթէմը Շէրիֆ օղունմըշ, վէ պատէհու վաղտար զրաաթ իտիլմիշ, վէ խիթամընտա Զաթը հազրէթը Բատիշահի իչիւն տուվալար օգունմըշ տիր։

Պունը միւթեագրզ Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ տաիրէթ ֆախրէյէ ավատթ իթմիշէր տիր։

—Զէյթին Պրունը ֆապրիգասընտա պա իրատէի Սենիյէ եարբլամայա պալլանան Մաւզէր ֆիշէնկի ֆապրիգասընը միւմքինը մէրթէպէ չապուգ իքմալ իտիլմէսինէ իրատէի Սենիյէ սուտուր իթմիշ օլմաղա, Թօբխանէ իսթիհքամ վէ ինչաաթ տաիրէսի բէհսի սաատ. Հասիպ բաշա հազրէթլէրի՝ մէզքիր ֆապրիգայա ազիմէթլէ օլ պապատ լազմ կէլէնլէրէ գաթի էմրլեր վէրմիշ տիր։

—Տէվ. Հասան Ֆէհմի բաշա, աթուֆ. Նուրի վէ Հագգը պէյլեր իլէ Նորատունկեան Գաբրիել վէ Նիգօղոսի էֆ.լեր հազարաթընտան միւրեքքէպ Քիճարէթ ահանամէլլերի գօմիսիոնը տուն ագաը իճթիմա էյլէմիշ տիր։

—Օսմանը վէ Եունան մուրախասալարը տիւն տախի ագաը մէճլիս իլէ Թիճարէթ ահանամէսի հագգընա իճրատ միզաքէրաթ էյլէմիշլեր տիր։

—Մէնէզունէն Բարիզատ պուլընան Տէրսաատէթ Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գոնսթան՝ եվվելքի կիւն չէհրիմիզ կէլմէք իւզրէ Բարիզատէն եօլա չէգմըշ տիր։ Միւլարէյէհ՝ յունվ. բաթիատալարընտա թէքքար Բարիզ զէվճէսի նէզտինէ կլտէճէք տիր։

—Արտա վէ Լարիսա չէհպէնտէր վէքեալէթինէ թային գելընմըշ օլան Հիւսէյին Ֆիքրի վէ նէսիմ էֆ.լերին մէմուրիյէթլերի՝ Եունան հիւքիւմէթինճէ գապուլ վէ թաստիգ օլունմըշ տիր։

—Բաթաթէս մահսուլընը 10 սէնէ միւատէթլէ էօշրէն մուաֆիյէթի հագգընա իրատէի Սենիյէ սուտուր իթմիշ օլաուղը մալիւմ օլուպ, 10 սէնէտէն տահա էվվելկի զէր իտիլմէքտէ օլան բաթաթէսլերէն էօշր ալընմագտա օլաուղընտան, վուգու պուլան սիւվալ իւզէրինէ քէյֆիյէթ Շուրաի Տէվլէթճէ միւգաքէրէ օլունարագ, մահսուլը մէզքիրը՝ իշպու 1316 սէնէսինէն իթիպարէն կէրէք գատիմէն վէ կէրէք միւճէտատէն զէր օլունան բաթաթէսլերին 10 սէնէ միւատէթլէ էօշրատէն մուաֆ թութուլմասը գարարլաշըրըլմըշ տիր։

— Եունանիսթանէն Այ Մավրա չէհրի չէհպէնտերի օլուպ, պունտան ագաէմ Սրպանը Ուժիցա չէհրի չէհպէնտերիկինտէ պուլընան Մաժակեան Յովհաննէս էֆ.յէ Թագավ. նշանընը 3ինճի ռիթպէսինտէն պիր զրթասը իթա գելընմըշ տիր։

—Տէրսաատէթ Բուսանիա գոնսօլոսխանէսի թէրճէմանլարընտան Զօրաեան Տիգրան էֆ. ախն վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Տար իւլ էյթամ պինասընն բըլանլարընը՝ Թէրթիպ վէ Թանզիմի խուսուսը՝ գօմիսիոնը մախսուսընճա Սենայիի նէֆիսէ մէզթէպինէն պիրինճի տէրէճէտէ չէհատէթնամէ ալան Պալըքէսէրլի միյմար Ստեփան էֆ. իզմիրլեանա հէվալէ օլընմըշ տիր։ Պու բլանլար ղայէթ սէնասթքարանէ վէ նէֆիս սուրէթտէ թէրթիպ իտիլմիշ օլուպ, պու կիւնլերէտ մաղհարը թասվիպ պույրուլմագ իւզրէ, խաքիրաի Շահանէյէ թագտիմ օրընճագ տիր։ Մէզքիր պինա 3 գաթ իւզէրինէ եարբլաճագ, վէ ուզունլըղը 152, կենիյրկի 30, երիքսէքլիկի 15 մէթրօ օլաճագ տիր։

Մէզքիր էյթամխանէ իլէ մէրպոթթը քեամիլէն մէրմէր վէ գարաթաշտան եարբլաճագ տիր։ Հէր գաթտա 19 օտա պուլընաճաղը կիպի, պիր ճամի իլէ պիր մուայենէխանէ, պիր թամամ սալոնը, պիր խաթխանէ, պիր մաթպախ, պիր համամ, պիր չամաշըրխանէ, վէ սարէթ տախի պուլընճագ տիր։

—Օն պիր Բուսի չօճուղընը մէքեաթիպը ալէյէյէ գայտ վէ գապուլի խուսուսընա իրատէի Սենիյէ սուտուր իթմիկինէն, մէզքիր չօճուգլարը ինթիխապը իչիւն Բուսի Բաթրիգ վէքիլինին Քահիր Բիյասէթինտէ պիր գօմիսիոն թէշքիլ օլունմըշ տիր։

—Բուս վաբօրլարընտա տէլալէգ իտէն Սէլանիքլի հոճի Բէճէպ էֆ.՝ ինգիլէնցատան մուզտարըպ օլաղընը եենիճամի ավուսընտա պէրպէրլիք իտէն ահպապը Արիֆէ պէյան իտուպ, մէրգումը վէրտիկի պիր եագբյը վէ մէրհէմի պայընա գէյատուգատա, հալի աղրըլաշըպ էօլիւմ ատէրէճէսինէ կէլմիշ օլմաղա, հէքիմէր ճէլպ օլընըպ, թէհլիքէսինին էօնիւ ալընմըշ տիր։ Մէրգումի պէրպէր՝ զապթճա ատէրտէսի օլընըպ, խանէսինտէ տախի պէօյլէ պիր չգ իլաճլար պուլընմըշ տիր։

—Մէհմէտ իսմիհտ Փայսէրիյէլի պիր պէյաճը՝ տիւն Իսկիւտարատա Թօրխանէյի Օղլունտա պէյամագտա օլաուղը պիր խանէնին իքինճի գաթընտան էէրէ ալուշիպ պայրըպ գալմըշ իսէ տէ, ազ սօնրա ագալ պայընա կէլմիշ տիր։

—Զուիցցէրիատա վագը Ֆրիպուրկ չէհրինտէ սրհհէյէ միւֆթիթիի Թապիպ Օթօն Վիթալիս էֆ. չիրիէնչէ խասթալըղընտան տօլուսը իճրա իտիլէն ամէլիյաթատան սօնրա կէչէն ճումատա էրթեսի կիւնիւ վէֆաթ իթմիշ տիր։ Միւթէվէֆա՝ սրհհէյէ իտարէսինին էն եսկի Թապիպլերինտէն տիր։

—Էվվելքի կիւն ոսաթ 10 բատէլերինտէ՝ Զինի ֆապրիգասը վէ էգնիյէի Սենիյէ անպարը միւտիրի սատ. Նաղըմ բաշա հազրէթլէրի՝ մահալը մէմուրիյէթինէն ավատթինտէ, արապանը աթլարը Գարաքէօյ քէօրբիւսինին Գալաթա ճիհէթինտէ պիրտէն պիրտէ իւրքէրէք, արապայը Ազապ Գ֊բուսընա տօղրու սիւրաթա գօշտուրմաղա պաշլամըշ տիր։ Արապաճը հէր նէ գատար հայվանլարընը Քէսքինի իչիւն ֆէվգէլատ ղայրէթ էյլէմիշ իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամամըշ, վէ պու սիւրաթ իլէ արապա Ազապ Գարբուսընտա գուլիպէյէ չարբմըշ տիր։

Պու չարբըշտա արապանը պաղը եէրլերի բարչալանմըշ վէ գօշում գայըշլարը գօրտրըղը կիպի օդ տախի գրբրլմըշ տիր։ Արապա օրատա գալմըշ իսէ տէ, հայվանլար պու միւսատէմէտէն պիր դաթ Գարաքէօյ Ֆրանսըզ կազէթալարընտա վէ ալէքսանսուս Դաթօլիք կազէթալարընտա՝ Թիւրքիատան կէօնտերիլմիշ ահվալը մէմուրիյէթ գարշը մէքթուպլար քէմալը Քէճէճիպլէ կէօրիւլիյօր։ Պու մէքթուպլարը՝ Թիւրքիատա պուլընան բուհանիլէր Թարաֆընտան եաղընլարը իչինճի գաթընտան ե

ԶԻՆ ԱՀՎԱԼԻ

Զինին Մինկլեր սիւլլեսի մեզարլարը զապթ ու իշղալ իսեճեք օլան ասքեր գօլու հագգընտա պաշ գօմանտան մարէշալ Վալտերսէ՝ նոյ. 11 Թարիխի պիր մեքթուպընտա պէրվեճեր աթի Թաֆիւլաթ վերիյօր.

«Բէքինին սապրգ Զինլի ասքիքը մուհաֆազասը՝ Քիւէ-Լայ իլե Հսիւէն-Հվա մեվգելարը արասընտա պուլընը յօր. Ու իքի մեվգը՝ Բէքինին չըմալը զարպսինտե պիրի 83 վե տիկերի 142 քիլօմէթրօ մեսաֆէտէ տիրլեր. Օրատա Թահրը Թէհհիտտե պուլընան Դաթլիքլերի հըմայէ վե մուհաֆազա իթմեք իչին բիագօրս Մանսէնէօր Ֆավիէնին չեֆտա իսարլարը իւզերինե, օլ Թարաֆա միրալայ Եօրգ ամ Վարթենպուրկին Թահրը գօմանտասընտա պիր գօլ ասքեր սեվգ օլունմըշ տըր. Ու գօլ՝ պիրինճի Ալեման ալայընը էզ զայրը 3նճի պէօլիւկի՝ պիրինճի Թապուրընան, պիր ավճը պէօլիւկինտեն, պիր տաղ Թօբու պաթարեասընտան, պիր Ալսթրիալը ասքեր պէօլիւկինտեն, վե պիր Իթալեան Թապուրը իլե պիր տաղ Թօբու պաթարեասընտան իպարեթ իտի.»

Թայմզըն Բէքին մուխպիրինտեն ալարզը մալիւմաթա կէօրե, մեզքիւր ասքեր գօլու՝ եօլտա Մինկլեր սիւլլեսինին մեզարլարընը զեյարէթ իտեճեք, վե իմբրաթօր Քիէն-Լունկին ալարզը մալիւմ օլան խազինէյի արայաճագ տըր.

Քեզա մուխպիրը մեգուսընը գավլինճե, զարպ ճիհեթի մեզարլարընտա վուգու պուլան եաղմակիրլիքլերը Բէքինտե Թասվիպ օլունմըշ տըր. Մամափիհի Թազեիգ իճրասը լազըմ տըր. Պիր Ինկիլիզ միսիոնարընը կէօզլերի՝ եանմըշ օտունլար վասրթասըյա բաթլաթըմըշ, վե պատհու պու միսիոնար 36 սաաթ կեզարիրիմիշ տիր.

Նախպէ իմբրաթօրիցանը վեֆաթ իթտիկի չայիասը հենուզ տեվերան իտիյօր իսե տե, Բէքինտե պունա ինանըլմայօր.

Շանկայան Սինոպսիս նոյ. 13 Թարիխիյլե պէրվեճեր աթի պիր Թելեկրաֆ չեքիլմիշ տիր.

Զին կազեթասը Ռոյթէրօրլ կազեթի՝ Սի-Նկանֆուտան ալեզ մեվզուգիյէթինե քեֆիլ օլարզը աթիտեքի Թելեկրաֆը նեշր իտիյօր.

«Իմբրաթօր՝ Բէքինտեքի ճենեպի սեֆիրլերէ խըրթապեն պիր Թելեկրաֆ Թանզիմ իթմիշ, վե պու Թելեկրաֆը կիշիճե եօնտեմլերինի սերայը ֆետաքեար մեմուրլարընան Թալեպ եյլեմիշ տիր.»

Պու Թելեկրաֆը սուրեթի պերվեճեր աթի իտի.

«Սուլհ շարթլարընը պեզզաթ քենտիմիզ միւզաքերե իթմեք իչիւն Բէքինե ավեթ իթմեք՝ ուզուն միւտեթ են սեվկիւլիւ արզումըզ օլմուշ տըր. լաքին եաղընտան կէօզեմիլմեքե օլուպ, եմրլերիմիզի քիմսեյե տիկնեթտիրեմեմիկիմիզտեն, Շանսի էյլեթինեն հարեքեթ իտեմեմեք.»

Նախպէնին ճասուսլարը՝ իմբրաթօրըն Թասվիպուրընը անլամըշ օլաբգլարընան, նախպէ տերհալ միւշարեթլեյհե մենսուպ իքի մեմուրլարին պաշլարընը քեսիրմիշ տիր.

Մեզքիւր Թելեկրաֆքեն Թեվֆիֆ իտիրլեպ իտիլմեմիկի մալիւմ տեյիլ տիր.

Թելեկրաֆ միւտիրի Զենկ իսե պու հավատիսի Թեքզեպ իտիյօր. Մումաիլեյհ՝ գարատան Բէքին իլե Թելեկրաֆ մուխապերաթընը Թեեսիս իթմեկե չալըշըյօր.

Շանկայասաքի Ալեմանլար՝ կեոմրիւք իտարեսինին Զինե սիլահ իսխալենե մուավենեթ իթտիկինի պեյան իլե իտարեի մեզքիւրեյի իթհամ իտիյօրլար.

Բէքին իլե Թիեն-Զին արասընտաքի տեմիր եօլընին Թամիրաթը դեկտեմբերին իլե կիւնլերինտե խիթամ պուլաճագ տըր.

Զանն օլունտըղընա կէօրե, Թիեն Զին իլե Բաօ Թինկիու արասընտաքի մուխապերաթ վե միւմարեսաթ իհթիմալ քի գըզ մեվիմինտե միւնգաթի օլաճագ տըր.

Պերլինտեն իչար օլունաբըղընա կէօրե, Ալեմանիանըն ըհսմի կազեթասը՝ խուսուսի պիր նիւսխեսինտե, 1900 սենեսի մայիս 31ինտեն օգոստ. 29ընա գատար օլան միւտեթե մախսուս օլարագ Բէքինտեքի Ալեման սեֆարեթխանեսինին բաբօրթօլարընը նեշր իտիյօր. Պարոն տը Բէթթեյերտեն վե սըր քեսթիպ Մ. տը Պելօվան օլան պու բաբօրթօլար՝ Պօքսերլերին հարեքեթինի միւսսիր պիր սուրեթտե նագլ ու թարիխ իտիյօրլար վե Զին հիւքիւմեթինին միւհրմիյեթինի օրթայա գօյօրլար.

Ցունիս 12ինտեն 20ե գատար Բէքին գարըլըգելըգլարը հագգընտա Մ. տը Պելօվան բաբօրթօսընտա պերվեճեր աթի օգունմըշ տըր.

«Բրենս Թիանըն՝ Զանկ-Լի-Եամեն (խարիճիյե նեզարեթի) բիյասեթինե նասպ օլընմասըյլա, Զին հիւքիւմեթի՝ երլզունին պու մասքեսինի աշաղա ենտիրիյօր, վե պու մեմուրիյեթի՝ յունիս 10ատա եճենեպի սեֆիրլերի թարաֆընան խապեր վերիլիյօր իսե. Մեմուրիյեթը մեզքիւրեյե բրենս Թիանըն Թայինի պիր իլանը հարպա մուգապել իսե.»

Բէքինտեն նոյ. 12 Թարիխիյլե չեքիլեն պիր Թելեկրաֆա կէօրե, Միւհթեմեմ-Ամերիգանըն Բէքին սեֆիրի Մ. Դոնճեր՝ սեֆիրլերին Թեբլիֆլերի մեմուլ օլընանատա հա չարուգ Զինլիլերե Թեվֆ օլընաճաղընը Թախմին իտիյօր, զիրա պիհիմիզ սեֆիրլեր՝ բեք չօգ նոգթալար իւզերինտե եվվելճե իթիլաֆ հասլ իթմիշլեր տիր.

Թայմզըն պեյանընա կէօրե, Բէքին սեֆիրլերի՝ եերլի Խրիսթիյանլարընը պիր Թազմինաթ ալմալարը լազըմ կելիպ կելմեմեկի մեսելեսի իւզերինե իբթիլաֆը եֆքեարա պուլընը յօրլար.

Ֆրանսըզ իլե Ալման սեֆիրլերի՝ մերգումա Խրիսթիյանլարընը ախզը Թազմինաթա հագգլարը օլարզընը պեյան իթմիշլեր տիր. լաքին զանն օլընաբզընա կէօրե, Ինկիլեզ, Ամերիգա, Ճաբօն վե Ռուս սեֆիրլերի՝ պու եֆքեարա պուլընմամըշլար տըր.

* * *

Ցի-ն ագլամ կելեն Բրեմրլոֆլար

Պերլին 18 նոյ.—Մարեշալ գօնթ ամ Վալտերսեեին չեքտիկի պիր Թելեկրաֆա կէօրե, միրալայ Եօրգեն ալայը՝ նոյ. 14ե Բեքինին չըմալը զարպսինտե Զաթավա տուխուլ իթմիշ տիր.

Բարիզ 19 նոյ.—Բեքինտեն Ամանս Հավասա պերվեճեր աթի եաղըլմըշ տըր.

«Նոյեմբեր 6ատա Բեքինտեն հարեքեթ իթմիշ օլան Ֆրանսըզ ասքեր գօլը՝ պիր մուհարեպեեն սոնղրա Թունչինկե կիրմիշ տիր. Պօքսերլերին 300 զայիաթը օլմուշ տըր. Ֆրանսըզլարտան հիչ պիր զայիաթ եօգ տըր. Իմբրաթօրլար մեզարը էչզալ օլընմըշ տըր.»

ՀԻՆՏԻՍԹԱՆ ՎԱԼԻՍԻ

Հինտիսթան վալիսի լորտ Փիրզը՝ կէչեն չարշեմպեկե կիւնիւ Բորթուկեզ ասվիթթինին կօտ նամ միսսիսիմիքեաթընա միւսասիրեթ իթմիշ տիր.

Միւշարեթլեյհե իքրամեն կօանընը Բորթուկեզ վալիսի Թարաֆընան վերիլեն պիր զիյաֆեթ եենասընտա, Հինտիսթան վալիսի պիր նուրեթ իյրատ իսերեք, Ինկիլեթերա իլե Բորթուկալը՝ պիրպիրի արաբ ամբրա Շարգատա զարզ մեսենիյեթինին բեկեպերլերի օլմուշ օլտուգլարընը պեյան իթտիքտեն սոնրա, չեօյլե սեօյլեմիշ տիր.

«Եօլու՝ Բորթուկալ աշմըշ տըր. Մազինին Թարիխինի Թեգերն իսեն պեյիրլը իսվիր՝ Բորթուկեզլերին պիր պեօյլուք գավմ օլմուշ օլտուղընը իսպաթ իտեյօրլար, զիրա անլեր՝ եօյլե ատամլար եեթիշտիրմիշլեր տիր. Ա զեմանան պերու իքի մեմլեքեթին տօսթլըզը տայմա սուրեթը խալիսանեմե պուլընմըշ տըր. Հեր նե գատար պաղը վագթ կեչիճի պուլուքլար՝ կէօք երզինիւ գարարթըյօրլար իսե տե, պեյլե պիր իթթիհամը եֆքեար ու նազարեյաթ մեվճուտ օլտուգճա, անլերեն չեփտա պիր պօրա գօրմասը՝ հիչ պիր վագթ միւհթեմիլ կէօրունմեզ.»

ԹԷՎՖԻՀԱԹ

Թելեկրաֆ վե Բոսթանեզարեթի մեճլիս ազալըզընա՝ Շեհր Էմանեթի ազասընտան սատա. Թահիր եֆ. Թային,

Մուսուլ վիլայեթինեմ միճեատեմեն Թեչքիլ օլընան իսթինաֆ մահքեմեսինին ճեղա տարբեսի բիյասեթի՝ Հալեպ վիլայեթի իսթինաֆ մահքեմեսի միւտասիրի ումումիսի բիճ. Բեամիլ եֆ.յե, Հալեպ վիլայեթ իսթինաֆ մահքեմեսի միւտասիրի ումումիսի՝ Ատանա վիլայեթի իսթինաֆ մահքեմեսի միւտասիրի ումումիսի իզզ. Իսմաիլ Հագգը պեյե Ատանա վիլայեթի իսթինաֆ մահքեմեսի միւտասիրի ումումիլիկի՝ Տիյարպեքիր վե Մամուրեթ իլ Ազիզ վիլայեթլերի սարիյե միճեթիշը սապրգը իզզ. Ալի եֆենտի.յե, Մուսուլ վիլայեթի իսթինաֆ մահքեմեսի միւտասիրի ումումիլիկի՝ Պեյրութ վիլայեթի մեբքեզ պիտայեթ մահքեմեսի ճեղա տարբեսի բրիսի բրիճ. Ահմետ Նազիֆ եֆ.յե, Պեյրութ վիլայեթի մեբքեզ պիտայեթ մահքեմեսի ճեղա տարբեսի բրիյասեթի՝ Գոսօվա վիլայեթի մեբքեզ պիտայեթ մահքեմեսի ճեղա տարբեսի բրիսի Հասան Բիւշահ եֆ.յե, Գոսօվա վիլայեթի մեբքեզ պիտայեթ մահքեմեսի ճեղա տարբեսի բրիյասեթի՝ Ճեզաիրը Պահրը Սեֆիտ վիլայեթի մեբքեզ պիտայեթ մահքեմեսի միւտասիրի ումումի մուավինի բրիճ. Մուսթաֆա Զբյա պեյե, Ճեզայիրը Պահրը Սեֆիտ վիլայեթի մեբքեզ պիտայեթ մահքեմեսի միւտասիրի ումումի մուավինիլիկի՝ Գբրշեհրի սանճաղը պիտայեթ մահքեմեսի միւտասիրի ումումի մուավինը էոպագը Ալի Թալեաթ եֆ.յե, Մուսուլ վիլայեթի մեբքեզ պիտայեթ մահքեմեսի հուգուգ սարբեսի բրիյասեթի՝ Պաղտատ վիլայեթի մեբքեզ պիտայեթ մահքեմեսի հուգուգ սարբեսի բրիսի սապրգը Ահմետ Նաճի եֆ.յե, Բիղեզ գաղասը պիտայեթ մահքեմեսի միւտասիրի ումումի մուավինիլիկի՝ Թաշօզ ճեզիրեսի պիտայեթ մահքեմեսի բրիսի սապրգը Մուսթաֆա Հագգը եֆ.յե Թեֆվիզ պույրուլմըշ տըր.

* * *

Սիճիլը Նուճուս իտարեի ումումիյեսի Տէրսաատեթ գալեմի պաշ քեթիպի սատտ. Օսման Վէհպի եֆ.յե ուլա ոընքը սանիսի, վե Էնգարե մեբքեզ խասթախանեսի Թապիպ իզզ. Եագուպ Թօմա եֆ.յե սանիյե, վե Սելանիք տարբեի պեյեմբիյեսի սեր միհենիսի բրիճ. Մեչկօ Պարմենքի եֆ.յե սալիսե բրիթպեյերի Թեվֆիհ պույրուլմուշ տըր.

ՆԻՇԱՆ

Շուրաի Ցեվլեթ Միւլքիյե տարբեսի ազասընտան տեվ. Թուրխան բաշա հազրեթլերինե՝ մուրասատ Մեհմիտ,

Զօրում սանճաղը մեճլիսը իտարբեսի ազասընտան հաճի Զարիֆ, վե Թօգատ էշրաֆընտան պեյեմբե բրեսի Մեհմետ Էնվեր եֆ.յերե Կիւնեճի բրիթպեյերտեն Օսմանի Նիշանը ալիսի,

Ինկիլթերա սեֆարեթխանեսի քեթխիսասը Բեթրօ Արմօյա Թախլեսիյե միսալեասը իհսան պույրուլմըշ տըր.

ԱՒՍԹՐԻԱ ՍԵՖԻՐԻՆԻՆ ՀԱՄԻՏԻՅԷ ՁՕՀՈՒԳԼԱՐԻՆԱՆԷՍԻՆԷ ՁԻՑԱՐԵԹԻ

Ավսթրիա սեֆիրի պարոն տը Գալիս աբն կիւնիւլին մայեթինտե սեֆարեթ միւշավիրերինտեն Մ. Բօկաչեր վե Ցօգթ. Մալլի պուլընտրզը հալտե Շեյլիտե Համիտիյե չօճուգլար խասթախանեսինի զիյարեթ իթմիշ տիր. Պինանըն պէյիւք օրթա գաբուսընտան մեզքիւր խասթախանե սեր Թապիպ իզզ. Իպրահիմ պէյ վե իքինճի Թապիպ Հագգը Շինասի վե խասթախանե միւտիրի Ֆարգ վե Պագթերիօլոգ Ֆուսա պէյլերլե տիկեր աթըպպա վե սաիր մեմուրլար իւնիֆորմալարընը կեյնմիշ օլտուգլարը հալտե սեֆիրը միւշարեեյհե ֆեվգելատե իհթիրամլա իսթիգպալ իթմիշլեր տիր. Սեֆիր պարոն տը Գալիս եվվելա պինանըն իւսթ գաթընը զիյարեթլե միսաֆիրլերե մախսուս միւզեյյեն սալոնտա պիր աղ իսթիրահաթ իթտիքտեն սոնրա, տարբերտե պուլընան խասթա չօճուգլարընը զիյարեթինե պաշլամըշ տըր.

Իլգ զիյարեթ օլունան եեր՝ տիշարտան խասթալըգլարտան միւսապ օլանլարընն տարբեսի օլուպ, պուրատա ամեելիյաթը ճերրահիյե սալոնը՝ սեֆիրին նազարը սըգդաթընը ճելպ իթմիշ տիր քի, պու սալոնտա սոն քեֆֆի օլունան ալեաթը տագիգե իլե տոլու պուլընը յօր իսե. պատհու սեֆիրը խասթալարընն խասթալըգլարընը այրը այրը սօրարագ հիւլեսինի Թեսելլի իթմիշ վե խասթալար հագգընտա խտիլեն ֆեվգելատե սրգդաթը վե պուլընաբգլարը իսթիրահաթը Թագտիր իթմիշ տիր. Պունտան սոնրա պագթերիօլոժի վե քիմեա լապորատուարլարը զիյարեթ օլունմըշ, վե պուրատա գուլպողան, վեբեմ վե սաիր մեքրօպլարը են տագիգ խուրատպինլեր ալեթընտա սեֆիրը միւշարեեյհե սեյր իթմիշ վե պու մեքրօպլարլա ալեաթ վե եեվմաթը մեգրօպեյե հագգընտա պիլեսասա պաղը շեյլեր օրմուշ, վե քիմեա լապորատորընը թեմսաշա պաշլամըշ տըր. Պուրատաքի քիմեա ալեաթ ու եեվմաթ՝ քիմիակեր ճեվատ պեյտեն պիրեր պիրեր սօրարագ, կերեք պագթերիօլոկ Ֆուսա վե կերեք քիմեակեր ճեվատ պեյլերե թալթիքի սեօզլեր սեօյլեմիշ, վե իգթիտարլարընը թահսին եյլեմիշտիր.

Սեֆիրը միւշարեեյհե իլե մայեթի պատեհու տիկեր տարբելերի վե պիլեսասա մաթպախ վե թիթթու վե գալօրիֆեր մաքինասը տարբերերինի կեզերեք, պունլարտա կէօրտիքլերի ինթեզամը թագտիր իտերեք թիթթու վե գալօրիֆեր մաքինասը հագգընտա պաղը շեյլեր օրմուշլար տըր.

Սեֆիր պարոն տը Գալիս իլե մայեթի՝ սոնրա թեքրար պինայա ավտեթ իթտիքլերի եսնատ մեզքիւրը պինանըն ալթ գաթընտա նեբրաֆեն պաշընտա խատիչ վե Մեյեք իսմինե իքի ուֆաճգ խասթա գեզլար թարաֆընտան սեֆիրը միւշարեեյհե խասթախանե պաշեսինեն կիւզել չիչեքլերինտեն եաբըլմըշ իքի միւզեյյեն պուքեթ թագտիմ օլընմըշ օլմազա, սեֆիր պունտան ֆեվգելատե հազզ իսերեք, պու իքի մասում գեզլարը օգշայարագ սեվմիշ տիր.

Մերքեզ պինանըն իւսթ գաթընտա միսաֆիրլեր տարբեսինեքի զիյարեթ սեֆիրերինե սեֆիրը միւշարեեյհե սոն տերեճեեսե պիր հրսը մեմունիյեթեքարանե իլե քինտի եյ եաղըսըյա Ալեմանճա օլարագ չու սեօզլերի գայա իլե զիյրինի իմզալամըշ տըր.

«Զաթը հազրեթը Բաթիշահինին Թեեսիս պայուրըգլարը Համիտիյե չօճուգլար խասթախանեսինի օլընան տավեթը մախսուս իլգերինե պու կիւն զիյարեթ եյլեմեքլե քեսալը ֆախր վե չերեֆ եյլեմիշ, Խասթախանեսե սեր Թապիպ Իպրահիմ պէյ եֆ.ներն վե սաիր մեմուրլարը կեսթերթիքլերի հիւսնի գապալ վե նեղքեթեն սոլայը արզը Թեչեքքիր իտերիմ. Խասթախանեներն ումումիյեթ իւզրե մեվգեը զայիֆ օլմազա պերապեր, կերեք մեքթեբ պինա վե կերեքսե պագթերիօլոժի վե եճզախանե վե քիմեախանեսի են միւքեմմել վե եեսի ալեաթ ու ետեվատ իլե Թեճեհզ իտիլիր, վե աթըպպանըն խասթալարը Թեսավի հագգընտա կէօսթերտիքլերի զայրեթ վե ելեաե իթթիքլերի նիթիյեճեերը չայանը Թագտիր կէօրեւիւշ տիր.

«Խալասա՝ մաեզ չիւքրան տեյպիրիմ քի, Համիտիյե չօճուգլար խասթախանեի ալիսի հեր խուսուսա Թեբրագեյլարը հազրերի սուրիյե մուվաֆֆեգ, վե հագիգաթեն նիւմունե իթթիխազ իտիլեճեք պիր եսերը խայր օլուպ, միւեսսիսի վե համիսի պուլընան Զաթը հազրեթը Բաթիշահինին իչպու խայրաթ վեսիլեսիյլե Զաթը Շահանեյե բեք չօգ տավաթը խայրիյե իսթիճլաբընա վեսիլե օլմագտա պուլընընը զ վարեսթեի եյլեմ տըր.»

Ելհասը սեֆիրը միւշարեեյհին չերեֆինե միւքեմմել սուրեթե հազրբլանան պիր պիճֆեեն իքրամար օլունը, հագգընտա ուումում աթըպպա վե մեմուրլին Թարաֆլարընտան իհթիրամաթը ֆեվգելատե իճրասը յա իքի սաաթ սոնրա ավտեթ իտիլմիշ տիր.

ԷՆԳԱՐԵՑԷ ՄԻՒՐԱՊԵՀԱՃԼԱՐ

Իգպամատա օգունմըշ տըր.

Էնգարե եհսալիսնեեն Գաթալիք սարրաֆ Աբագեան Գեորգը եհսալիյե ֆահիշ ֆաիզ իլե ագեճ իգրազ եյլեմեկի խապեր ալընմասը իւզերինե Ցախլիյե նեզարեթը ճիլիսինեեն Էնգարե վիլայեթինե

X89X

ՐԷԳԱՊԷԹ

ՄԻՒԹԷՐԷԻՄԻ

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Թանգրէա տրթզգ հիշ պիր հարեքեթ իթմէյինմէ, լեսի կլենմուր.—Ա՛հ, եա՛ Բազպիմ, էօլեհէք, էօլիւյօր...

Թանգրէա անճագ իշիսիլեպիլեհէք պիր սուրէթտե.—Պենի սեվիյօր.—ասէյինմէ, լեսի կլենմուր.—Եվվէթ, սէնի սեվերիմ, Թանգրէա, Սըր Արշիպալա Գասքիլի արթզգ ունուր, ֆիքրինեն չըգար, Գասքիլ կիթտի, պիր տահա կէլմէզ. եվվէթ, սէնի սեվերիմ։

Թանգրէա հարեքեթ իթմէյօր իսի. լեսի կլենմուր՝ Թանգրէային ալընանան էօրէրէք.—Թանգրէա, Թանգրէա, սէնի սեվերիմ.—ասէյքասէ, Թանգրէա եավաշճա կէօզլերինի աչարը...

—Ա՛հ, բույա իմիշ...նէ գատար իսապէթ...

Պիր գաչ տագիգա սօնրա, Թանգրէա պէօյիւք պիր Թէասֆիւզ իլե.—Նէ՞ եարբյօրսընըզ, Միլլեսի, զուրատա իշինի՞զ նէ։

—Շիլթէնի եօգարը գալարբյօր իսիմ...օ գատար հէյեճանը պիր ույգուտա իսին քի, զօրգտուսմ...զանն իթթիսմ քի...

—Ա՛հ, Թէյեքքիր իտերիմ, Միլլեսի. լաքին նէ ֆէնա բույալար կէօրմիշիմ...պիր կեմինին գբշընտա ալէնի Թիֆենկէ Թուրմուշլար իսի։

Լէսի կլենմուր՝ Թանգրէային բույա կէօրմիշ օլմասընա գանանաթ հասլ իտէրէք, գալպի բահաթլանաը։

—Լաքին չիմսի քենտիմի էյի պուլույօրում, հաթթա չօգ էյի իմ.—ասիյբէք Թանգրէա՝ լեսի կլենմուրընը եալերինի թուրուպ.—Ու լուք ֆիլարընընը նո՞սլ էօտեյեհէյիմ, Միլլեսի։

—Հա՞նկը լուքֆլար, Թանգրէա...

—Ու գատար զէման պաշընտա պէքլեյիպ, պէնի գայբրաբզընընը իշիւն...պէն սայէնիզատ չիֆայազ օլաում...

—Ինշալլահ.—ասիյբէք, լեսի կլենմուր ալել ճաճեյե եալերինի չեքտա։ Զիւնքի խասթանընն պաշընտա պեքլեմեք իւզրե Բազբրեթ օսայա կերմեքտե իսի։ Սաաթ օն իքի վուրատա։

Հիքեայեթին պուրասընտա չըվալեյե Տե Բրոֆունախա տուրուպ, պաշընը էօնիւնե ասաը. մուսխիրերեն պաշընը գալարբզպ մարքի ամ Սեն-Լիւքե տեսի քի,

—Գալպի պէյեր նէ գատար կիւլիւնճլիւ պիր գօմեսիա մահալի օլաուզընը անլասըն մը, մարքի։

—Ու միւթալեսի մեյուսանեհիզ նէ՞ատե նեյեթ իսիյօր։

—Ներբեսեն նեյեթ իթտիյինի էյզահ իսեյիմ։ Թանգրէա օ կեճե պիր տագիգա պիլե ազլընը չաշբրմամըշ, սայբգլամամըշ տըր։

—Սահի՞հ մի տիյօրսընըզ։

—Լէսի կլենմուրա ալզ ու սեվասընը պեյան իթմեք վե գբսգանճլըզընն ըզաբրաթաթընը անլամագ վե քենտիսինի սեվիպ սեվմեսիյինի պիլմեք իչիւն, Թանգրէա ազլընը չաշբրմամըշ կիպի կէօսթերերէք, կէօյա սայբգլամըշ. իթթիխազ օլարզը Թեազիրե, ասզրուսը հիշ տիյեմէք եօգ։

Տիկեր Թարաֆտան լեսի կլենմուր՝ Թանգրէային պեյան իթմիշ օլարզը ալզ ու մուհազպեթի բեատ իթմեք, հագգընտա միւզիրը օլաճաղընը վե չօճուգ կիպի սեվմեքտե օլարզը պիր չօճուզընն եօլիսինե սեպեպիյեթ վերեճեյինի անլատըզընան, վե պեօյլե պիր ալզ ու մուհազպեթտեն հեմ միւթեհեյիճ, հեմ տե միւշարեթ Թելաշ վե ըզարբամ օլմուշ խիկիրնտեն, քենտիսինի գուրթարմագ իչիւն քենտիսինի սեվմեքտե օլաուզընը Թանգրէատ սեյեպեյեմքտեն պալզա պիր շարեթ պուլամամըշ իսի։ Զանքեն Թանգրէային սահիհեն սայբգլամագտա օլաուզընա, վե պիհաեպելեյհ սեօյլեմեյինեն վե ալարզը ճեվապլարտան հիշ խապերի օլմասընընա, լեսի կլենմուր գանանաթը Թամմեն հասլ իթմիշ իսի։

Լէսի կլենմուրընը գալպի գօնթ ամ Մատոգն խանբրբեսիյլե միսթեվի օլարզը հալտե, Թանգրէատ իթմիշ օլարզը սանքեն իգբարատան Թանգրէա ֆեվգելատե սուրեթտե սերմեսթ օլմուշ իսիկինեն, Բազբրեթ՝ լեսի կլենմուրընն եերինե կեչիպ եանանընն եանընատ օթուրարգտա, քեմալը սիւրուբ ու խասիրլե եալերինի թուրուպ.—Բազբրեթ, Բեմամբյա իքթիսասը սըհհեթ վե ասֆիյեթ իսալիսիմեք իւզրե, պիր ատֆա տահա ույուսանագ օլամ քիֆայեթ խաեեյինի, հենուզ ույումազատան հրսս իսիյօրում։ Սահիհ վե եեկեսանե սատատեթ նե օլաուզընը անլամագ խաթե՞րմիսին, Բազբրեթ։

—Իսթերիմ, Մ. Թանգրէա։

—Հինտիսթան Օգիանոսընտա չիտատեթլի պիր ֆուրթունայա ուզրամագ սատատեթ տեյիլ տիր։

—Շիլպհեմ եօգ։

—Կեվիտեն կեմիյե, գբշ գբշ տեհլեթլի պիր մուհարեպե իթմեք տե սատատեթ սայբլմագ։

—Պենճե տե սատատեթ սայբլմամալը տըր։

—Եիւզլերճե ազբզ աթեշեն տեհլեթենկիզ կիւրիւթխի տրասընտա գբալիցանըն նամընա օլարագ, ժիրբաբբզ գբլբճընը գուշանմագ տտ սատատեթ տեյիլ տիր։

—Վե լաքին։

—Խայբր, խայբր, սատատեթ տեյիլ տիր։ Պիր տելեֆանը իչիւն տըլ սատատեթ, սեվմեք վե խասթա օլմագ տըր։

—Տելեֆանը օլմայբզ, հենճ պիր գբզ օլուր իսե, օ հալտե սատատեթ հանկբը տըր։

—Ու ճիհեթի բեք էյի պիլեմեյեճեյիմ։

—Ու ճիհեթի տե պեն պիլեմիյեճեյիմ. հենճ պիր գբզ իչիւն սատատեթ, սեվմեք վե եօլմեք տիր։

Թանգրէա մուպթելեպի ալզ օլարզը ճիհեթլե խասպին օլմասընընան, Բազբրեթին ու սեօզու նեյեն նեյեթ իթմիշ օլաուզընը պիր Թեեսսիս անլամագ ազմինե տուլաու վե տրգգաթլընա եիւզունե զասմազա պաշլասը։

Բազբրեթ կիպի ալզ ու սեվասա սիյեսիյլե ախբերին եօլընը Թուրմուշ օլան կենճ գբզլարընն ճիսմի՝ զանն իտերսին քի բուհրընը Թասագեզ իսեյ. բուհ իսե եօլընտան տեսենիւզ ճիսմի քենտիսինե մեյլ իթտիրիր։ Օ գատար մեյլ իթտիրիր քի, նիհայեթե ճիսմի պիր կիրատպընը Թա քենտիրընա գատար կէօթիւրիլ գբբազգբզտան սոնրա, քենտիսի նեազեսիտա օլուր. Բազբրեթին կէօզլերի, ազզբ. ենտամը՝ լեթֆեթ վե նեղազքեթը սալիսյեեբինտե գալմազլա պերապեր, արա սրբա տահա զիյատե պիր լեթֆեթ, տահա զիյատե պիր Թելաֆեթ քեսլ իթմեքտե իսիլեր։ Գալպինտե ալեվրիզ օլան աթէ կեսզլերինտե զարիզ պիր նուր հուսուլե կեթիրմեքտե իսի։ Եաշամագ արզուսընտա պուլընան պիր մուհազպեթ՝ եօլմեք իսթեյեն պիր ալզ նեզարեթ իթմեքտե իսի։ Նե՛ գատար լաթֆի, նե՛ գատար միսթեհզի, վե նե՛ գատար հազին պիր հալ...

(Ցեվամ)

կենտրիլեն թահրիրաթտա, միւ-սապէհաքլարը մահուտա վէ մուայլէ օլան մրգտարը նիզամի-ան զիյատ կիւզէյթէ զամմը յլա ֆուգարա էհալիյէ զարար վէ զա-լար վէրմէկէ թէշէպպիւս իթտիք-ինի ճիհէթլէ։ Իգրազաթը պիր գիմիսիօն թէշքիլիյլէ հիսապաթը ալտը իթտիրիպ, ֆահիշ մաթ-ղաթը վէրիմէմէսի վէ հար-ճանլարտան տաքի միւրապէհաճը-լարա վէ միւհէթքէրլէրէ զախիրէ պլոբլիմայլիպ, պունա տաէմը բիա-մէթկէօթերէճէքօլանլար հագգը-տա թէրէթթիւպ իտէն մուամէլէի գանունիյէնինէյգա վէ իճրասը էմր ու իլար պուլբուլմըշ։ Վէ պունդն իւզէրինէ կէրէք մէրգում Աբագ-անդն վէ կէրէք սաիր պու կիպի ֆիկիրէր ճիւրաթ իտէնլէրին հի-սապլարընդն վէ սէնէտլէրինին բու-յէթ վէ թէտագիգիյլէ լազմ կէլէն մուամէլինին իճրասը զըմնընտա ինգարմէ վիլայէթի մուամլինի սատա-ռիյա պէյ էֆ. հազրէթլէրինին ռիյասէթը ալիյէսի ալթընտա թէշ-էվլ օլունան գօմիսիօն պէհէր կիւն էթթիմա իթմէքտէ օլտուղընտան, պու պապատ մաղտուր վէ միւթէ-զարբուր օլանլարը՝ գօմիսիօնը մէգ-զիւրէ միւրաճաաթ էյլէմէյէրի՝ մէճ-միսը իտարէի վիլայէթ գարարը յլա էհալիյէ իլան իտիլմիշ սիր։

ԹԻԻՃԱՐԻՑԷ

ԱԼԹԱԼԸԳ ՄՈՒԱՄԷԼԱԹ

Հոկտ. 28-ԷՆ Նոյ. 3է ԷՊԷՐ

Ամ.— 9000 չուվալ Վառնա, Օ-ռեսա վէ Իպրաիլ վէ 560 չուվալ Խիկէհէր վէ Սամսոն մալի կէլմիշ սիր։ Ֆիյաթլար՝ Վառնա վալլարը 70-72, արբա գէրմալարը 63-64, Օ-ռեսա 1 նումէրօլը 90-92, 2 նու-մէրօլը 83 85, 3 նումէրօլը 79-81, Խիկէհէր 63 63½, Սամսոն 63, եէրլի գէրմա 65-62 ղշ. իտիյոր։ Սոն կիւնլէրտէ պուղտայ ֆիյաթը պիր աղ եիւքսէլտիկլինդէն, հէր տինս իւզէրինէ վէ հէր պիր չուվալ իւզէրինէ 1-2 ղշ. իւսթէ գօյմուշ-լար աբր։

Թիֆթիք.— Պու հաֆթա պիր աղ իշ օլմուշ աբր։ Օգգասը 18½-19½ ղշ.-տան 400 չուվալ գատար էնգա-րէ, Եզղատ, Սիվրիհիսար, Նալը-խան, Խիկէհէր (աաէթ) մալարը սաթըլմըշ աբր։ Օ գատար էյլէ իշ օլմամըշ աբր։ Պրայֆվուտ պօրտա-սընտա էյլի իշ օլմամըշ վէ բիացա կէվշէք կիթմէքտէ պուլընմըշ աբր։

Աֆիյոն.— 33 38 սէրէթ գատար սաթըլմըշ աբր։ Ինճէ ճինսլէրտէն 3 սէրէթ Զիրէ՝ 150տէն, 8 սէրէթ Կէյվէ, Նալը Խան, Պիլէճիք, Քէօ-թահէա՝ 135տէն, 11 սէրէթ Պալը-քէսիր՝ 138½տան, 5 սէրէթ աֆիյոն Դարահիսար 141 ղշ.-տան։ Ֆիյաթ-լար թուրկուն աբր։ Իզմիրտէ ֆի-յաթլար թուրկուն վէ եիւքսէլմէ-կէ մէյեալ աբրլար։ Տիւն 11 սէրէթ վիրիմալը 142½ ղշ.։ Նալբխան մա-լի սաթըլմըշ աբր։

Ֆիֆրէ.— Իշ օլմամըշ աբր։ Ֆի-յաթլար տուրկուն աբր։ պէյազ տինլերի 22-27, Պիօնաօ 18½-19½, աբր 16½-17½, Չամուրլը 5½-8 ղշ.-իտիյոր։ Ֆիյաթլար թուրկուն օլ-ուզընտան, սաթանլար եիւքսէք ֆիյաթ թալեգ իտիյորլար։

Եուն.— Պուրատա 150 չուվալ Ա-նատօլու ճինսի սբէկ-լոսիօն իշլուն թիճարէթխանէտէն թէսլիմ 3⅛ ղ.-տան սաթըլմըշ աբր։ Պաշդա իշ օլմամըշ աբր։ Բիացա կէվշէք սիր։

Բամպուգ.—226 չուվալ սաթըլ-մըշ աբր։ Ֆիյաթլար կիւնէտէն կիւ-նէ տիշիյորլար։ Ատանա վէ Մէր-սին մալի 5¼ 5½, Մըսըր ճինսլէրի 4¾-4½ ղշ.-իտիյորլար։ բիացա կէվշէք սիր։

Գահվէ.—6.10-7.10 Օոմ. լիրասը ֆիյաթլա 935 չուվալ սաթըլմըշտըր։ Ֆիյաթլար տիւշիյոր։

Շէքր.— 2500 չուվալ կէլմիշ վէ 4320 չուվալ սաթըլմըշ աբր։ Թրի-էսթէ ֆիյաթը 83-85, Ֆիէմ 84 ղշ.-իտիյոր։

Բիբինճ.—5300 չուվալ սաթըլմըշ աբր։ Ֆիյաթլար՝ Բանկուն 110-115, Մըսըր 83-84, Ճաբօն 140-153 ղշ.-իտիյոր։

Կազ.—2830 սանտրգ սաթըլմըշ աբր։ Ֆիյաթլար՝ սանտրգլա 28 31, սանտրգսըզ 26 27, Ամէրիգա 35-36 իտիյոր։

Քէչի աէրիսի.— Ընատօլու վէ Սամսոնտան 220 աէնկ կէլմիշ վէ 110 120 քիլօլիքրը չիֆթի 22 22½, 125 133 քիլօլիքրն չիֆթի 23-24, 140 160 քիլօլիքրն չիֆթի 25-25½-տան 100 աէնկի սաթըլմըշ աբր։ Սգարթալար մալա կէօրէ 100տէ 3, 5, 8, վէ 10 սգօնթօ իտիլիյօր։ Մուհարէպէ սէպէպլիյէ ֆիյաթ-լար կէվշէք վէ տուշկիւն տիրլէր։

Ինէք աէրիսի.—Դայսերի վէ Ա-նատօլուտան 150 աէնկ գատար կէլմիշ վէ պուրատա աէրի թիւճ-ճարընա սաթըլմըշ աբր։ 3¼-4½ օգգալրդ գուրու վէ էյի ճինսլէր օգգասը 8¾-9¼/գշ. իտիյոր։ Եաշ օլանլարը՝ կիւնէշէ գարշը գուրութ-աբրրլարդտան սօնրա սաթըլըյօր։

ՄԱՏԵՆԱԽՕՍԱԿԱՆ

Օսմանիզմն լեզուի ասասպիլ

Գեորգ Եֆ. Կարապետեան

«Բրէհնէ-մի Գրաբէ Վէ Թերջիմէ» անուն

Դասագրքին առնիս-ով էանի խօսք

Անցեալ հինգշաբթի և ուրբաթ օր-ուան Արևելքներուն մէջ, Ա. Հայրիկ-եան ստորագրութեամբ հրենգատական մը կարդացինք, Օսմաներէնի մասնա-գէտ Գեորգ էֆ. Կարապետեանի «Բրէհնէմի Գրաբէ»ի Ա. տարբերն նկատմամբ։ Շատերուն, ինչպէս նաև իմ, զարմանքը չարժեցաւ, երբ տե-սանք թէ՝ նոր մասնագէտ մը երևան ելեր է մեր մէջ։ բայց դժբաղդաբար պիտի կրնամ ըսել համարձակ ու ապահով թէ այդ քննադատական՝ որ քննադատական ըլլալէ զուրկ է բոլո-րովին, իբրեւ վրայ գէշ գաղափար մը տուաւ ամենուն։

Ո՞վ չի ճանչեր Գեորգ էֆէնտին և չի գիտեր անոր կարողութիւնն Օսմա-ներէնի մասին՝ թէ գրաբար, թէ գաւա-ռաց մէջ, ո՞վ կրնայ ուրանալ անոր երկասիրած դասագրքերուն օգուտն ու առաւելութիւնները՝ բաղդատմամբ մէս գրքերուն, կամ ո՞ր ազակերտ պիտի յանդգնի ըսել թէ չէ օգտուած անոր դասախօսութենէն։ Այս բաղմար-դիւն ուսուցիչը՝ ամենուն ծանօթ ու համակրելի՝ իր համբաւովը, հմտու-թեամբն ու տուած արդիւնքներովն Հայ ուսուցչութեան ասպարէզին մէջ ամենէն նշանաւոր դէմքերէն մին է։

Իսկ Գ. Հայրիկեան, իբրեւ մասնա-գէտ (՞.՞.) Թրքերէնի, իր այս յօդ-ուածով է որ կը ծանօթանայ չատե-բուն, ինչ որ դժբաղդաբար բնաւ ի-բրեն պատիւ չի բերաւ։

Ահա թէ ինչ պիտի ըսեմ։ Ա. Քըն-նադատողը պէտք է չափազանց խնա-մով պատրաստած ըլլայ իր գրութիւ-նը՝ որուն մէջ ուրիշ մէկն ալ քննա-դատելու կէտեր չի նշմարէ բնաւ։ Բ. Պէտք է գէթ քննադատուողին կարո-ղութեան մօտ կարողութիւն մը ունե-նայ, եւ ասկէ զատ պէտք է իր քըն-նադատութիւնն ալ ըլլէ նոյն դասա-գրքին վերջին տպագրութեան վրայ, որովհետեւ կրնայ ըլլալ որ նորին մէջ բարեփոխումներ եղած ըլլան։ Այս կէտերը նկատողութեան չառնելով է որ կրնայ Գ. Հայրիկեանի գրութիւնը բոլորովին նշանակութենէ զուրկ հա-մարուիլ։ Արդէն իր յօդուածը քնա-դատուելու և անոր թերութիւնները ի վեր հանուեցան միառմի իր կարգ մը սխալներով հանդերձ։ Երբ խաղիտա-կան պարագ մը կզգամ ըսել միայն թէ Օսմաներէնի ամենէն կարող մասնա-գէտներէն (որոնք թուով չատ քիչ են) մէկն է իմ ուսուցիչս՝ որուն դասախօ-սութենէն դեռ նոր հեռացած եմ՝ վար-ժարանին ընթացքն աւարտելով և ու-սուցչական ասպարէզ մտած ըլլալով։ Ո՞ր աշակերտ արդարացի դայրոյթ մը չ'զգար, երբ տեսնէ թէ վեց տարիներ իրեն մասւոր զարգացում տուող բաղ-մերեսան ուսուցիչ մը կը քննադատուի, մանաւանդ կը խծծուի, այնպիսի մէ-կէն որ դեռ չա՞տ ու չատ ժամանակ ունի նոյն իսկ իր երկար ժամանակէ ի վեր հասուցած աշակերտներուն բարձ-րութեան հասնելու։

Շիտակը չատ երկար ու տաղտկալի պիտի ըլլար Պ. Հայրիկեանի գրու-թիւնը կարողութեան չափով քնա-դատել միառմի, այլ բաւ պիտի սեպեմ միայն քանի մը հատ ցոյց տալ անոնց-մէ որոնց մէջ ինք սխալած է չարաչար։

Հակասութեան մէջ ինկած է Գ. Հայ-րիկեան, երբ մէկ կողմէն գրքին մէջ մեծ տարբերութիւն չի տեսներ միւս գրքերուն հետ բաղդատելով և երբ ցիչ մը վերջն ալ կ'ըսէ թէ՝ վերջապէս անօրէն էֆէնտիին կողմէ սոյն գրքին որոշուեցաւ՝ նախապէս որոշուած չը գտնուելով։ Մեծանուն ուսուցիչ Պեռ-բոս էֆ. Կարապետեանի դասագրքերը կը գործածուին, գրեթէ բոլոր Հայ վարժարանները, ձգենք Թրքաց ու օ-տար վարժարանները։ Կը խոստովանի թէ մեթոտի կողմէ առաջին տեղը կը բռնեն, եւ անոնք գնահատուած են Թուրք կարող ուսուցիչներէ, գրողներ-է, որոնցմէ միայն մէկ նամակը դեռ նոր կարգացի Ճերիխէ Նուբիէի մէջ, մեծ ուրախութեամբ ու պարծանօք։

Դասագրքի մը պէտք է ըլլայ մե-թոտաւոր եւ միանգամայն ունենայ բա-ռերից ուղիղ արտասանութիւն ու նշ-անակութեանց ճշդութիւն։ ամէն ըն-թերցող տեսաւ թէ Գ. Հայրիկեանի դիտողութիւնները բոլորովին սխալ է-ին և նոյն իսկ իր ըսածները սխալ։ սակայն սա ալ ըսեմ թէ՝ ո՛ր մէկը մեր դասագրքերէն մաղի չափ թերութիւն չունի։ եթէ նոյն իսկ հեղինակն յեսին ծայր հոգ տանի, դարձեալ գրաբար-ներուն ձեռքէն կը սպրդին աւելի կամ պակաս տառեր։ Գ. Հայրիկեան ինքն ալ կը խոստովանի թէ՝ անուշադրու-թեամբ ապրած են և փափաք կը յայտնէ որ երբորդ տպագրութեան մէջ չի կրկնուին անոնք։ Ցաւալին սա է որ չի գիտեր կամ չի գիտնալ կը ձեւացնէ անոր Գ. տպագրութեան արդէն չա-տոնց լոյս տեսած ըլլալը՝ բոլորովին բաբեփոխուած։

Այսու հանդերձ կրնան գտնուիլ տը-պագրական սխալներ անուշադրութենէ վրիպած։ մարդը սխալական է, ինչ-պէս մեր մեծայարգ վարպետը կըսէր միշտ։ պէտք էր այդքան խծծել ու քաշքշել չէ՞ չի տպագրական սխալներ տեսնուելուն համար։ Արաբական սա առածը յանախակի կը լսուէր իր քաղց-րախօս շրթներէն՝ դէմքին վրայ հայ-րական քաղցր ժպիտով։ [«էլ ինսանու մէ'լուֆուն պիլխաթա էննիսան։» (մարդ սխալման եւ մոռացման սովո-րած է)։

Սա տեսակ դիտողութիւններ են ա-մենքն ալ։ օր։ իբրեւ՝ Գ. Հայրիկեան՝, ձեր ըսած իմաստներն ունենալէ զատ «կատարել» ալ կրնայ նշանակել։ ձեր իբրեւ օրինակ մէջ բերած խօսքը թարգմանելիք չատ պերճախօս փաստ մըն է ըսածս հաստատող։ Իբմալի վա-զիֆէ-պարտականութիւնը կատարե՞լ թէ կատարելագործել։ Գ. տպագրու-թիւնը՝ զոր դուք չհրատարակուած կը կարծէք, ես ունիմ, բայց մէջը չեմ կրնար գտնել «անտէն սօնրա»ի տեղ լոկ «անտէն»։ Այնքան նոյնութիւն կայ ձեր ըսածին և Գ. տպագրութեան փոխուածներուն մէջ որ մարդ կրնայ կասկածել թէ անկէ առնելով է որ կը-նէք ձեր դիտողութիւնները։ Աւելորդ է միառմի թուել գրքին մէջ եղած փոփոխութիւնները՝ մեծապէս զգալի, գիրքը առնելով ձեր գիտած բառերը մէյ մըն ալ դիտեցէք։ չափազանց գոհ պիտի թողու զձեզ և պիտի զղջաք ձեր սխալին վրայ։ Մէկ քանի օրինակ-ներ ալ յիշեմ անոնցմէ որ դուք սխա-լած եք, եւ կամ բոլորովին ազու պէս խորհած եք։ Օր. «սաիր» ու «սաիրէ» ուրիշ չեն նշանակեր եղեր. արդեօք ածական մը, երբ իգական կամ անկա-նոն յոգնակի գոյականի հետ գործածե-ուի, արաբական լեզուի օրէնքով պէտք չէ՞ որ իգական ըլլայ՝ «հէ» մը առնե-լով վերջը։ Օր, «մէքթաթիյպը սաիրէ» ուրիշ նամակներ եւն. ո՞րչափ տգե-տութիւն է մանաւանդ ելլել կարծել թէ Գեորգ էֆէնտին լիովին է «չէվգ» բառը «չէֆագ» բառին հետ՝ որ չա-ֆագ կը կարգացուի եղեր ձեր օրէն-քով։ նոյնպէս «չապիւք» կամ «չա-փիւք»ը չ«չապիւք» կը կարդացուի ե-ղեր։ «գօղազ»ը միմիայն «կոկորդ» կը նշանակէ եղեր։ «քէմալը ատապէ» չի գործածուիր եղեր։ Գրաչարները նարա խաղալու սովորութիւնը չունին եղեր, և եթէ ունենային, չէհար կամ չէհար ըսելէ աւելի «հիւհար» «ճիհար» «ճու-հար» ըսելու պիտի վարժուէին։ Գա-բազալաքը գաւառացիներուն պէտք է հարցնել. այնպէս չէ՞, սակայն, խընդ-բեմ, խորհեցէ՛ք անգամ մը թէ ամէն գաւառ իրեն յատուկ բարբառն ունի, մրեանոյն բանը՝ զոր ձեր կողմը գարա-պալաղ կանուանեն, ուրիշ տեղ մըն ալ գարատաղու կամ տաղու կ'անուանեն, և աւելի ուրիշ տեղ մըն ալ գարապալ կ'անուանեն միայն։ բայց ի՞նչ հարկ գաւառացուց երթալու, մե՞ծ յոգ-նութիւն, ես ձեզ աւելի մօտը ըսեմ. բացէ՛ք առձեռն բառարան-ները և ձեր աչքին առջև պիտի ցցուին «հանար-ուկիլ» բառերը։

Թողունք այս կէտերը, բաւական է, և հիմա գամ իմ ըսելիքս՝ որ եղբա-կցութիւնն է գրութեան։

Եկուր սիրենք ու յարգենք, եղբայր, այս բաղմերեսան ու կարող ուսուցիչը, և հեռեւինք անոր, ջանանք ըլլալ անոր պէս մեզուաչան օգտակար եթէ կըր-նանք։

Ինչ որ դուք հրապարակաւ յայտնե-ցիք և ինչ որ տեսաք անոր գրքին մէջ ու սխալ կարծեցիք, չափազանց լա-ւագոյն բան մը ըրած պիտի ըլլայիք, եթէ այդ յօդուածը տպարան ղրկելու տեղ՝ ուղղակի իրեն ղրկէիք իր դիտո-ղութիւնն հրաւիրելու ձեր չի հաւնած կէտերուն վրայ, և կամ դուք անձամբ իրեն դիմէիք քանի որ Իսկիւսար բնակելով չատ մօտ էք իրարու, ու այդ մասին բացատրութիւններ պա-հանջէիք իրմէ՝ որով լաւ դաս մը առած պիտի ըլլայիք։ դաս մը որուն չատ ու չատ պէտք ունիք եղեր տակաւին։ Եղած է այն գիրքը բաւական կանու-խէն ձեր փափաքածէն աւելի, այնպէս ինչպէս ինք, Գեորգս էֆ. կարապետ-եան կ'ուզէ տեսնել իր բոլոր երկերը, որոնք մեզի և քեզիպէտներուն Օս-մաներէն սովրելու մեծապէս նպաստած են։

Գաղգիւզ Ռ. Փ.

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հանգուցեալ Տիկին Նէվրիկ Ռ. Սէ-մէրճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ պոլսոյ ծաղկեպսակի հեռեւեալ նուի-բատուութիւններն եղած են Հիւան-դանոցիս։

Ազն. Տէր և Տիկին Տօգթ. Խմբե-եան 324 ղշ.։ Ազն. Տէր և Տիկին Մ. Գառնիկ Յովսէփեան, Ազն. Տէր եւ Տիկին Տիգրան Ս. Մանուկեան, Ազն. Տէր և Տիկին Յարութիւն Պարտիզ-պանեան, Ազն. Տէր եւ Տիկին Կարա-պետ Նլան Գէզալեան, Ազն. Տիկին Մանիկ Եազմաճեան, Պաշտօնէութիւն Ռ. և Գ. Սէմէրճեան եղբարց վաճա-ռատան, Ազն. Մանաս էֆ. Բէյիրեան 108ական ղշ.։

Կ. Պոլիս 6 նոյեմ. 1900

ՄԻԻՊԷՖԷՐՐԻԳԱ

Վագթըյլա Սէլանիքատ միւհէնդ-սիս Մ. Շըվալիէյի տաղտ գալ-աքրան էշգէյա չէթէսի էֆիրատըն-տան օլուպ ֆիրար իտէն Եունանը Քէֆալա պու քէրրէ Բօմատա թէվ-գիֆ իտիլմիշ սիր։ Եունանդն Բօմա սէֆիրի՝ Եունան խարիճիյէ նէգա-րէթինէ քէյֆիյէթի խապէր վէր-միշ սիր։ Եունան խարիճիյէ նէգա-րէթի տախ՝ իթալիա վէ Եունան հիւքիւմէթլէրի արալարընտա ադա օլընան իտաէի միւճրիմին ահանա-մէսինէ թէվֆիգէն Քէֆալանդն Եունանիսթանա իտաէսինի թալեգ էյլէմիշ սիր։

—Այսընտա Ղօնչէլի քէօյիւնտէ սաքին Ահմէտ իսմինտ պիր տէլի-գանլընդն գարբսը՝ քէօյիւն պիր տէլիգանլըսը իլէ խայլի վագթտան պէրու միւնասէպաթը աշրգանէտ պուլընընգլարը սեօյլենիյօր։ Իսթ-կէշէն կիւն մէղպուրէնին մէղբիր քէօյիւն հիվարընտա եարալը օլա-բագ ճեսէտի պուլընմըշ, վէ իճրա օլունան թահգիգաթտա, պու-նդն քէնտի քէնտիյի գաթլ վէ եա ճինայէթ էսերի օլ-տուղը անլայըլմամըշ սբր։ Մէգ-պուրէնին գօճասը՝ գարբսընը քէօ-յիւն տիշարբսընա կէօթիւրիւպ գաթլ իթթիկի տախ սեօյլենիյօր։

—Կէշէն կիւն իւսկիւսար իսքէ-լէսինէն վարօրա աֆիլամագ իսթ-էյնն պիր եահուտ իլէ էտիպ նամընտա պիր չօճուգ հէր նա-սլնա միւմազենէլէրինի զայպ ի-տերէք հէր իքիտի պիր պիրինէ սա-բըլը օլտուգլարը հալաէ տէնիզէ տիւշմիշլէր իսէ տէ, էթրաֆտան եէթիշելիպ գուրթարըլմըշլար սբր։

—Տիւն քէօրբիւտէն կէշէմքատ օ-լան պիր ալապա պիր Ռում վէ պիր էրմէնի գաբընարընա չարբմըշ օլ-մաղա, մէզպուրէլերի պիրազ զե-տելմիշ սիր։

—Պէշիքթաշտա սաքին ճէմիյէ-թը Ռուսմիյէ ազաբնատան սատա. Նուրի բաշա հազրէթլերինին գօ-նաղընտան պիր գաչ այ էվվել պիր թագըմ էշտա չալմըշ պու-լընան խըզմէթճի սեյահ գա-տըն սէրքէսթ օլունմըշ, վէ մեզպուրէյի պու ֆիրիլ թէշվիգ իթթիկի անլայըլան ուշագ Մահ-մուտ նամ քիմսէ տախի եագալան-մըշ սբր։

—Գատրքէօյ կազ գումբանեա-սընդն պօրու վէ սաիր պազ էշտա-սընդը համիլ օլան Վասիլ նամ չախսընդ սանտալը տիւն Զենկէլ քէօյիւ ա-չըգալարընտա սէվրիմիշ վէ մէր-գում Վասիլ պօղուլմըշ սբր։

—Սապրգալը թագըմընտան Սիւ-ըլեա իսմինտ պիրինին՝ էվվելքի կէճէ եարալը օլարագ Գալաթատա կէզտիկի՝ զազթճաճակէօրիւլիւք-տէ, քէյֆիյէթի սօրուլընգտա սեր-սէրի Եօրկի իսմինտ պիրի թարա-ֆընտան պուլագլա եարալանտը-ղընը սէօյլէյիպ, Եօրկի եագալան-մըշ սբր։

—Եէնի ուսուլտ պիլճիմէ ֆօթօկ-րաֆ մաքինա վէ ալէթլերը Պէյօղ-լունտա Տօղրու Եոլտա 466 Ն։ ՎԱՃՄ-ԳԵՐԿ մաղազասընտա սաթըլմագտա սբր։ Ֆօթօկրաֆ ֆէնինէ տաիր եէվ-միյէ իյնատ իտիլէն հէր տիւրլու ա-լէսթթ մէվէնտա օլտուղը կիպի, պունա մի-թէալիզ մալիմամթ մաէլմէմունիյէ իթա օլունը։ 27—26

ՇԱՐԴ ՇԸՄԷՆՏՇԻԵՐԻ

Պիլճիմէ մի-միթերէք չըմէնաք-ֆէր իտարէլերի թարաֆքընտան վէ-րիլէն գարար մուճիպինճէ, Պէրլին վէ Բէյճա Շարդ սիրաթի գաթտա-բը թապիր օլունան միւզէյէն գա-թար՝ կէլեճէք ալաֆր։ Դէկտ.ին իպթիտասընտան իթիպարէն հաֆ-թատա 3 տէֆա եէրինէ իքի տէֆա կիտիպ կէլեճէկինտէն, ալաֆ. չէհ-րը հալին 30ընճը կիւնիւնտէն իթի-պարէն հէր բաղար երթեսի վէ ճումատա կիւնլերի չէհրիմիզտէն հա-րեքէթ իտեճէկի, վէ կէլեճէք դեկտեմբերին 6ընճը կիւնիւնտէն իթիպարէն տախի հէր բէնճէնպիհ վէ ճումատա երթեսի կիւնլերի չէհ-րիմիզէ միւվասէլէթ իտեճէք օլան Շարդ սիրաթի գաթարընտա եա-լընդ Յերսատէթ վէ Պէրլին ա-բրասընտա տօղրուտան տօղրույա իշ-լէյէն Յինճի եարագլը վակօն պու-լընճաճաղը իլան օլունուր։

Անճագ պու թէպէտտիւլ տօղ-րուտան տօղրույա Յերսատէթ վէ Բարիզ իլէ Յերսատէթ վէ Օսթան-տա արաօրնտա իշլէյէն եարագլը վակոնլարճա մերի օլմայը, պունլար էվվելքի կիպի հաֆթատա 3 տէֆա մուայյէն կիւնլերտէ Շարդ սիրաթի գարարլարը իլէ սեյր ու սեֆիրի էյլեյեճէքլեր սիր։

Մ Ի Ս Ի Ա Ն

ՄԷՐԹԷՊ ԹՐՊՊԻՅԻ ՇԱՀԱՆԷՏԷՆ

ՄԷԷԶՈՒՆ

ՏԻՇ ԹԱՊԻՊԻ

ԼԵՒՈՆ ՍԱՐԱՃԵԱՆ

Մալիւմ օլուրզը իւզրէ, տիւնէրի տիւշմիշ օլանլարը վէ եախատ պո-զուգ տիւնէրի պուլընանլարը մէյտէ-սի տէ, վիւճուտը տա խասթալզը պիր հալաէ պուլընարզընտան, պունլար՝ մուղտարը՝ պիր էօմր կէնիթմէյէ մահքիմտարլար։ Պու նէվի բահաթ-սըզլըգլարը Քէտավիսի՝ մէյտէ իլաճ-լարը գուլլանմագլա օլմազ, իլա միւգթէտիր պիր տիւճիյէ միւբաճաաթ իթմէք վէ տիւնէրինի մունթազամ պիր հալէ իգթրազ իթմէքտէ էլզեմ տիր։

Պէր գաչ սէնէտէն պէրու կէրէք թիւրքիտտա վէ կէրէք սէմալիքը էճ-նեպիյէտէ իպրազ էյլեսիկի մէճարթթ-լէ միտաելարտա նախ։ օլան վէ ու-մումէն հիւսնի թաղտիր ու թահսինի-նէ մաղհար օլան Լևոն էֆ. Սարաճ-եան պու քէրրէ Սիրքէճիտէ Համիտիյէ Քիւրպէսինին գարշըսընտա պիր տիշ-ճի մէրքէզի քիւշտա իթմէշ օլմագլա, քէնտիսինէ միւբաճաաթ խոնլերի թէ-մամլյլա մէճմուն իթմէքտէ տիր։ ազ-բըթմագսըզըն տիշ չէքէր վէ ալթուն, կիւմիւշ վէ բլամթինլէ տիշ տօլտուրբը։ եարամ հազրը տիւնէրի տէ կէրէք կէօս-թէրիւլէ վէ կէրէք գուլանըլա թա-պիի տիշտէն հէշ ֆարգ օլընմամ։

Պու մէզկիյթլերտէն մասատա ֆիյաթ-լարը տա օ տէրէճէ էհվէն տիրլեր քի, հէշ պիր բէզապէթ միւմքին ատյիլ տիր։

Էկէր միւհթերիմ օգուտանլարըմըզը՝ տիւնէրինի թէտավի իթտիրմէկէ լիւ-զումարը վար իսէ՝ սէրիան Սիրքէ-ճիտէ Համիտիյէ Թիւրպէսի գարշըսընտա 6 նօմէրօլը մահալտէ տիւ թապիպի Լևոն էֆ. Սարաճեանա միւրաճաաթ իթմէլերինի թավսիյէ իտէրիզ։

25-16

ԻԻՆԻՕՆ

1828-1829ՏԱ ԲԱՐԻՋՏԻ ՄՈՒԼՍՍԷՍ

ԵԱՆԿԸՆ ՎԷ ԷՕՄԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ

ԵԱՆԿԸՆ ՇԻՒՊԷՍԻ

1899 սէնէսի նիհայէթինէ գատար էօտէնէն թազմինաթ	240 միլեան	ֆրգ.
1899 սէնէսինատ թահսիլ օլընան սիկուրթա իւճրէթի	19½ »	»
Սէրմայէ վէ իհթիյաթ ագչէսի	105 »	»
Սիկուրթա խտիլէն սէրմայէ	18 միլեան	»

ԷՕՄԻՐ ՇԻՒՊԷՍԻ

1899 սէնէսի նիհայէթինէ գատար էօտէնէն թազմինաթ	99 միլեան	ֆրգ.
Ճարի օլան սիկուրթալար	253 »	»
Սէրմայէ վէ իհթիյաթ ագչէսի	130 »	»

քի ճարի օլան սիկուրթալար մէպլաղըլա 100ից 60 նիսպէթինտէ օլուպ, «Իինիոն էմմանուելյան» սիկորթա եաղըլանլարա հեսիր պէր ընեմնաի էրդիւրուլ վէ ՊՈՒՆԵԼԻՆ ԵՄՍԱԼԻ ՇԱՐԳՏԱ ՄՈՒԼԱՄԸԼԷ ԻՏԷՆ ՏԻԿԷՐ ՀԻԶ ՊԻՐ ԴՈՒՄԲԱՆԵՏԱ ՊՈՒԼԸՆՍԱՍ ԱՅԱԳԷՏ ՏԸՐ։

Շարգ իշլուն սէրմիլը ֆիյոր ինրէֆի սախասունա։ Տիկէր հէր գումբան-եա շարթլարընտան զայէթ իւլ զայէ էհվէն վէ մի-սաբա շարթլար։ Թէ-մէթթիւ հէր սէնէ ատիտէ թէէտիյէ օլունտաղընտան, «Իինիօն»ա սիկուր-թա եաղըլանլար՝ ինիմիրիսիրը եէրլիսինը (accumulation des bénéfices) կի-պի ֆէննա վէ մուրիրի սասալ իշլէ էճրէ մասալիէ իտէն գումբանեալրա սի-կուրթա եաղըլանլարընն տայամ արաշար օլտուգլարը ղարարլարդան վէ էսգի պարարընդան պու սայէտէ աբր վէ ապատ օլուրլար։

Դումբանեանդն Պանդասը՝

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԴԱՍԸ ՏԸՐ

Թիւրքիա վէ Շարգ Մի-ւտրիւէթ՝

Տէրսասաէթտէ Գալաթատա Օսմանլը Պանդասընդն գարշըսընտա Թահֆա-Գրուն խանընտա։

Թիւրքիանդն պաշլըճա շէհրլէրինտէ ճէնթէլքլեր։

ՕԳՈՒՅՆԸՆԴ, ՕԳՈՒՅՆԸՆԴ

ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ

ՀԱՋԸՐ ՎԷ ԸՍՄԱՐԼԱՄԱ ԷԼԳԻՍԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Սիւնոդոլոպս Սուլթան Համամնդպա Հաճօթա-լը խանընդն իսալ գաթը

ֆէոլէսիպէ Ն՝ 33

Իշլուս մաղազանդն յահիպ վէ միւէս-սիսի Աբրամ Մոսիկեան պիր շօգ սէնէ-էրտանն պէրու պու սէնասաթլա մէշղուլ օլմուշ, վէ սաիրլէրլէ պիրլիգատ պիր գաչ էլպիսէ մաղազալարը իտարէ իթ-միշ, վէ քէնտի թէէրիւլէքեաբլըզը վէ իսթիգամէթի սայէսինտ միւչիէրլէ-նիդ էմնիյէթ ու թէվէճճիհինի գազան-մըշ օլուզ, պու տէֆաքի թէշէպպիւ-սիրատ տախի մուվաֆֆագէյէթը թամ-մէյէ նսիլ օլամաղը չիւպհէսիզ տիր։

Մէգքիւ մաղազատա պէրինէ տէ-բէճէ էլպիսէ պիշէն պիր զաթ տայմա պուլունըյօր։ Սաթըլզա չըգաբըլան պիթիրեն էլպիսէլէր ֆոֆֆէրէրն էէնի ֆո-ռիւմէ սօն մասատան նիւմունէյի թամմէսի տիր։ Չիւրիւգ գումաշլար ասա գուլ-լանըլմազ։ Ֆիյաթլարա կէլինճէ, մալ-լարդն իսթիտատ գտնուլան ֆիյաթ-լարը կէօրիւլտիքտէ օլ վագթ միւ-սապէգա ֆիքքրի հասը օլմագ միւմքին օլապիլիր։

Աֆիտէքի մուհավէրէնին տըգգաթ-լըճա օգուտնմասը բէճա օլունը։

—Եաղըզ էլպիսէմիզի ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ մաղազասընտան ալալը։

—Ֆագաթ պու մաղազայա կիթմէգը իշլուն խանդն օրթասընտաքի օ ուզուն ներթիվէնլէրդէն չըգմալը, քիմ եօրու-ճաագ օրայա գատաբ։

—Զըգաբըզ, պէրս եօգ, մաղազանդն սահիպի շօգ թէէրիւպէքեար վէ գա-տիր պիր քիմսէ տիր, իսթէկիմիզէ կէօրէ ղէ՝ վէ եէնի մտատ էլպիսէլէրի հէր եէրտէն զիյատ օրատա պուլա-ճաղըզ։ Էկէր իսթէրսէք, խասսէթէն պիշարիրիզ, ֆիյաթլար տա օ տէրէճէ էհվէն տիր քի, սանըրսըն քի իշտէն չէքիլմէք ֆիքքրկէ մալլարընը էլտէն չըգարմաղա չալըշըյօր, օրատա 140 ղշ.-ըզ բալթօ 96 ղշ.-ս սաթըլըյօր։

—Վէ լաքին նա՞սըլ քէսար իսթյօր։

—Գեաբ իսթէ, չիմնքի՝ էվվելը ըէֆիք-գի եօգ քի՝ քեարընը բալալտըն, ի-էն-ճի՝ մէսարիֆը չասխլէսէր օ տէրէճէ միւթէտիլ տիր քի, մալն ֆիյաթընը եիւքսէլթմէկէ մէճմուրը տէյրի, ի-ալ-ճի՝ քէնտիսընը թանըյ ան վէ քէնտի հագգընտա թէվէճճուհ պէտլէյէն չօգ միւշթէրիսի վար, հէր պէրինանէն ազ ազ քեար իտէր, լաքին պու քեարլար՝ պիր պէօյիւք եէքիւն թէէքիլ իտէրլէր, դեոդի-ճի՝ տիկէրլէրէ նիսպէթէն քէնտ տի մաղազասընընն քիրասը վէ մասրա-ֆը հէշ մէսամէսինտ տիր, վէ դէլինճի՝ ազա գանանաթ իտէր, եէրմի քեար ի-ռէֆէկինէ օն իտէր, վէ բահաթ իթ-մէքլէ «Ալլահ դէրեէրի էլէրն» տէր։

Մաղազա բազար կիւնլերի տէ աչըզ աբր։

ՍՕՆ ՖԻՅԱԹ

ՆՈՒՄԷՐՕՍԸ 2 ՂՇ.

ԹԱՄԻՐ ԽԸՏՄԷԹԻ ՄԷՃՃԱՆԷՆ ՏԻՐ

ՄԻԻԹԱԼ ԷԱՅՆ ՇԱՅԱՆ

ՊԻՐ ԹԷՏԱՎԻ

1897 փետր. 19 Թարիխինտէ Բարիզ էգզամբլյորնտան պիրիսի՝ պիր խասթա թարաֆընտան աֆիտէքի մէքթուպը ալազ իթմիշ տիր.

«Պիր գաչ սէնէ ագտէմ սովուգ ալարագ ատի նէվազիլ օլառզըմ հալտէ էհէմմիյէթ վէրմէտիկիմտէն ալայը փէնա նէվ նէգլէյէ թէպաիլ օլմուշ տըր։ Էլեէվվ նէֆէս պօրուլարընը իֆֆիւնէթլէնմէյնի (գրիպէ) խասթալրընա միպաթէա պուլրնըյօրըմ։ Նէֆէս պօրուլարը գէյատէ թազէ գէրմէտիկ իշլուն խասթէտիկիմ կիպի նէֆէս ալամայօրըմ կէօյսիմ պալկամ իլէ տօլու օլուպ, ույգու ույուլամայօրըմ։ Միտէմ տայմա տօ,ու տըր։ Հէր սապահ պալկամ սէօքիւնճէյէ տէկին իքի սաաթ գատար էօքսիրիւպ թիւքիւքյօրըմ. խուսուսէյլէ գըշը տահա զիյատէ մուզտարրպ օլույօրըմ։ Պու հալ՝ խասթիքա իթմէք կէթիրէյօր իսէ տէ, խասթիքա տա իսէմէյօրմ, Պիր չօգ իլահլրօր ալտրմ. գայնամշ եարրագ վէ չիշէք սուլարը վէ չուրուպար իշտիմ իսէ տէ, հիչ պիր փախտէ կէօրմէտ,մ. հէքիմ՝ տըգնէֆէս օլմագտա պուլընտըղրմը խապէր վէրտի։ Իշթահրմ եօգ, վէ հիչ պիր չէյին թաաբնը ալամայօրըմ։

«Պէնիմ խասթալըգրմ կիպի խասթալրգարա տիւշար օլմուշ օլանլարը՝ սիզին կիւյօ գաթրանըյա էյիլէմիշ օլտուգլարընը կազէթատա օգուտրմ։ Իմտի խալիս Կուտրօն Կիւյօնամ գաթրան սուլրնտան պանա պիր շիշէ կէօնտէրմէ հիմմէթ իտինիզ. մէզգիւր գաթրան սուլրնտան շիֆայա օլմաղընը իւմիտ իտիյօրմ.»

Ֆրանսա Մարինի

Բարիզ, Ապէր սօգաղը Ն՝ 14

Սահիպը մէքթուգ Մ. Մարթինէ՝ ապրլ Կուտրօն Կիւյօ իլաճընը թէէրիւպէ իթտիգատէն սօնրա, թէքրար ատթիտէքի մէքթուպը եաղմըշ տըր.

«Բարիզ 15 մայիս 1897.—Ապիգիմ Մ. Կիւյօ, կէօնտէրմիշ օլտուղընդպ պիր շիշէ գաթրան սուլրը՝ հէր թամամ իթտիկիմ վագթ թարիֆ օլունտըղը վէհմէտ, եանի պիր գահվէ գաշըղը գաթրան սուլրը պիր գատէկ սույա գարըշըրրպ իշէրէք գուլլանտըմ։ Պու պիրինճի շիշէյի իշտիքտէն սօնրա ահվալը սըհհիյէմտէ կէօղէ չարբար բատատէ պիր էյիլիք միշահէտէ էյլէտիմ. կէօյսիմի թրգամըշ օլան պալկամարը գօլայլըգլա շրգարմաղա պաշլատրմ. Իշթահրմ պիրագ աշըլտը վէ նէֆէս ալաղ վէրմէքտէ միշքիլաթ չէքմէքտիգին պիր գաչ սաաթ ուլումայա պաշլատրմ։ Պունըն իւղէրինէ կիւյօ գաթրանը գուլլանմագտա տեվամ իտէրէք, իչ չիշէ իշտիքտէն սօնրա պէնի էրիթմէքտէ օլան էօքսիրիւք նէօպէթլէրի տէֆ օլուպ կիթտի։ Շիմտի իշթահրմ բէք էյի տիր. ապա պալկամ թիւքիրմէքտէյիմ վէ վ.ւճուտիմ եէնիտէն քէսալը գուվվէթ էյլէտի։ Իշկու կիւյօ գաթրանընը իյճատ իթ մէնիգատէն օտայը սիզէ թէշէքքիւրթաք ազիմէմի արդ ու պէյան իտէրէք, պէնիմ կէպի պրօնշիթ վէ էսկիմիշ նէզլէյէ տիչաը օլանլրա՝ սիգին իլաճընդը թամամիյէ էյլէրիմ.»

Ֆրանսա Մարինի

Ֆիլվագը կիւյօ գաթրանը՝ պալէա տէքի մէքթուպտա թարիֆ օլունտըղը վէհմէտ, հէր թամամ վագթը գուլլանըլտգտա, էն չէտիտ նէզլէյի, կէօյբէս սդգընթրլարընը վէ էն էսկիմիշ պրօնշիթի ագ վագթ զարֆընտա տէֆ իտէր. հաթթա չօգ տէֆա էբէյիճէ իլէրլէմիշ օլան վէրէմ խասթալըղընը սաիթէ գաթրանը սաթմագտա, վէ պէօյլէճէ խասթայա ֆէնալըգը մուճիպ օլմագտա տըրլար։ Ֆիլճագիգա պալը ֆապրիգաթօրլար՝ ֆիյաթընա թամամ իլէ էքսէրիա պշալը ճինս գաթրանլար գուլլանրրլար. պունլար ուճուզ օլուբ, լաքին խասթայը էյի իթմէկ։

Պունանլալյհ, պրօնշիթնէգլէ, վէ էսկիմիշ նէվազիլ, վէ հաթթա տրգնէֆէս վէ վէրէմ խասթալրգարընան էյիլէշմէք իշլուն էճգախանէլէրտէն ապալ կիւյօ գաթրանընը (Goudron Guyot) թալէպ իթմէլի, վէ պիր կէօնա եանի. լրշլրգ վուգու պուլամագ իշլուն հէր շիշէներին իւղէրինէ պուլրնան էթիքէթ տիգգաթ իթմէլի տիր։ Մէղգիր էթիքէթին իւղէրինէ պատա վէ իրի եագզլար իւէ կիւյօնընը իսի վէ ֆ.,եէլլէ վէ ֆէրմըշը եաշ բէնէ եաշը էլէ էյ եանլամասընա նիաշ պաշ պուլընիգդը։ Բէղա մէղգիր էթիքէթին իւղէրինէ ֆապրիգանընն շու տարէսի տապ իսի մէվճուտա տրը։ «Մէղոն Ֆրէր, Բարիզ ատ Ժագօպ սօգաղընտա Ն՝ 19»

Մէղգիր իլաճ ըպիճիմէլ էճգախանէլէրտէ պուլրը։

(3)

ՄԱԱՐՈՒՖ ՏԻՇ ԹԱՊԻՊԻ
Գ. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ

Պէյօղլանդա Ճադդէսի Քէպէրդէ Ն՝. 200

Գալաթա Սէրայը Ֆէրէքէպ պրլրընդա

Տիչ թէպապէթինին քէշֆիյաթ վէ թէրագգէյաթը ճէսիտէսինի պատէթ-թէագիգ պու քէրբէ Բարիզէն ավ-ատէք խտուպ, պալէատ զիքր օլունան մահալտէ քէմֆի իւս սապգդ իհրամ թէպապէթէ տեվամ էյլեմիկինի միշ-թէրիւլերինէ իլան իտէր։

Հէր կիւն ալաթուրգա սաաթ 4էն 11է գատար վէ բազար կիւնլէրի տէ այրը բանդվնա իլէ խասթա գապուլ էյլէմէքտէ օլուպ, ֆուգարալար տա մէճճանէն թէտավի օլունը։

Հէր սապահ զայէթ երքէն Իսկիւ-տարտա Իմատյէտէ նիմէտրս 49 քէնտի խասթէտտէ խասթա գապուլ իթմէգ տիր։ 20—7

ՍԱՐՐԱՖԻԹԷ
ԷՎՐՕԲԱ ՓՈՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 18 նոյմ.

Ինկիլ. էհմամը ինկ. Լիր.	098—81
Լսե. էհմամը աշըլտը	22—37
» » գաբանը 22—37
» » » Բ 46—75
» » » Գ 25—19
Օսմանլը Գանգասը 11—37
Պրսբ տաս. մանթահրատ 103—50
Պուլկար խթեդրատը 83—
Ֆռանգիս Բարիզ 3 այ վատ 25—32

Բարիզ 18 նոյմ.

Ֆրանս. էհմ. 3 % ֆր.	100—65
» » 4½ % 101—95
Եէնի Սամ. էհմամը աշըլտը 22—60
» » » գաբանը 22—62

Մի-գոգրելի

Բանմէլի չըմէնտֆէրի	110—75
Օսմանլը Բէֆթսի էհմամը	307—
» Գանգասը 533—
Դրքտի Լիոնէ 1079—
Խթալիա էհմամը 94—70
Բաֆոտրթէ Թուրք 485—
Օսմանլիյէ 331—
Ֆուան Օթօման 515 —
Պաճեհոյ 69—10
Թրանվամայ 74—75
Ֆռանգիս 3 այ վատ 25—10

Վիէննա 18 նոյմ.

Լօնտրա իւղէրինէ գատֆրօ	240—70
Բուսմէլի չըմէնտֆէրի փի.	105—
Օսմանլը Բէֆթ ագսիսնը	285—

Գէնէվա 18 նոյմ.

Բուսմէլի չըմէնտֆէ. (մարգ)	109—
Լօնտրա ի գէրինէ գատգիս	20—22
Ռուսլը	216—60

Պրուքսէլ 18 նոյմ.

Բուսմէլի Շըմէնտֆէրի	110—
Բանք Օթօման	22—35

ԴԱԼԱՐԱ ՓՈՐՍԱՍԸ

Լսե. Ամ. ամբն ագչ. գաբ.	24—15
» » » էն եուքսէք 24—15½
» » » էն ալտագ 24—15
Ֆռ. սապահ աշըլտը 24—14½
Գուսմէլի չըմէնտ. ագչ. գաբա. 110—25
» » էն եուքսէք 110 -37
» » էն ալտագ 109 -25
» » աշըլտը 109—87½
Ագչէ Ֆասիլ —
Բէլբոր » —
Հէվալէսիր » —

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԱՐԸ

Բէյթի ագսիսնը Օս. Լիր.	13—25
Ամերիկ Ա.	—83
» Բ. —48
Թրանվայ 6—20
Ֆուրսատա 1—97½
Գալիկոսին Գրանվայ .62—
Ասուրանս 4—07
Դրքտի Ֆէնէրու 0—35
Յոսէֆէ Օթօման Ի. Լ. 0—15
Լօրիօտ 086—
Ֆռանգ Նասիոնալ տը Դրէ. 409—50
Թրանվամայ 73—50
Ռանք տի Թուրքիէ 451 —
Դրքտի Ֆոնսիէ Էֆիրսէն 263—50

ԱԳՅԵԼԷՐՆ ՖԻՏԱՐԸ

Սամ. լիրասը 100 գ. տան	Բէր.
Պէյաղ մէճիտիյէ ֆարագը	107—38
Մէճիտիյէ	098—30
Բէկիրդէ չիֆտլիք	110—05
Գալանդրգ ալթունը	97—21
Ոսկի	90—
Բրգմրդ ալթունը	51—08
Տարպոն գայմէսի	8—61

ՖԱՄՈՍ

Լսեարա	109—
Ամերիկ 3 այ վատ	22—96
Ֆրանս 3 այ վատ	18 63
Վիէննա չէքի (գուրօն)	21—92

ՈՒԷՍԹԴԷՐՆ
WESTERN ASSURANCE COMPANY A. D. 1851

ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՕՆԸՆ ԳԱՐԱՐԸ ՄԱԹՈՒՄԸՐՇԱ ԴՕՐՕՆԴՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ
1851տէ թէէսիս օլունմըշ սիկուրթա գումբանեասը.

Հաղբը ագչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ	Ինկիլիզ լիրասը	1,250,000
Թէէսիսինտէն պէրու թէէմիյէ օլունան խասարաթ	» »	6,000,000

Լօնտրատա խտարէ մէճլիսի
Միւհթէրէմ գօնթ տ'Ապերտին G·C·M·G· (բէխ)
Միւհթէրէմ Սըր Ճօն Հ. Քիննէուէյ Bart·M·P.
Պարօն Ճէյմս Սթէվենսըն (Լօնտրատա Կրահամ վէ Գումբ.)

Պու գումբանեա՝
1/ եանկընա գարշը հէր նէվ էշլէրէ էն փասէտ ըսրնըրլա սիկուրթա խտէր,
2/ պէօյիւք սէխավէթլէ վէ սէբեպինտ մէվգը իւղէրինտէ զարարլարը թէսվիյէ խտէր,
3/ թէէմիյէ օլանան սերմայէսինին էհէմմիյէթինէ մէպնի, էն պէյիւ-ֆէրլէնէ սիկուրթա խտէր։

Գումբանեանընն պանքէրլերի՝ Լօնտրատա Սգօթլանդ Պանգասը։
Թիւրքիատա վէքիլի
ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սթանպօլտա Պաղչէ Գարուսընտա Անանիատի խանընտա Ն՝ 20 21, 22։
Զել.—Տելլալարա զոլ միւքեռֆաթ վէրիլիր։

ԵՒՈՒ-ՀՕՄ
ԱՄԵՐԻԳԱՆԸՆ ՄԵԾԱՐՈՒՐ ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

ՍԱՏԷԼԻԿԻԹԷԼԷ, ՏԱՑԱՆԸՐԳԼՂԸՑԼԱ, ՁԱԲՈՒԳԼՂԸՑԼԱ, ՀԱՑԻՖԼԻԿԻԹԷԼԷ, ՈՒՃՈՒՁԸՂԸՑԼԱ

ՀԷՐ ՆԷՎԻ ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱՆԱՐԸՑԼԱ ԲԷԳԱՅԻԹ ԻՏԷՐ

(Ֆապրիգանընն մարգասընա գիգգարլ)

Շիգակո, Բարիզ, Անվերս վէ պիլհիւմէտ պէօյիւք սերկիի ուժումիլերտէն պատրը պէթուն միտալիալար զու մաքինանընն թէֆէվվիւգինի խաձաթ իտէր։

ՆԻՈՒ ՀՕՄ հէր իշի եաբաբ։

Էն գալրն վէ էն ինճէ գումաշլարը տիքէր. պաշգա հիչ պիր մաքինա պունը եարամազ։

Հէր գունտուրմաճրյա, թէրզիյէ վէ ֆամիլեայա բէք լազըմ տրը։

Թիւրքիա իչլուն վեքիլ Էէլիէանդ՝ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Կ. ՄԻԱՆԵԱՆ էվլատար։

Մէրքէզի.—Սթանպօլտա Պաղչէ Գարուսընտա Համիտիյէ ճատատէսինատ Ն՝ 7։
Շիւպէսի.—Իզմիտատ Համիտիյէ ճատատէսինատ Ն՝ 39։

Միւշթէրիլէր իչլուն Թէֆտիյէ սուհուլիյէթլէրի վար։

Մաղազամըզ Թարթիքնան մաքինանընն ուսուլը խթիմալի մէճճանէն եայրէթիլիր վէ մէճճանէն թամիր օլունը։

1852ՏԷ ՄՈՒԷՍՍԷՍ
ՏՕԳԻՄ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ՎԷ ՕՂԼՈՒ
ԱՄԵՐԻԳԱԼԸ ՏԻՇ ԹԱՊԻՊԼԷՐԻ

Ն՝ 396 ԳԼԻՇՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒՄ ԵՕԼՏԱ 396 Ն՝

Եանի պէրախանէպէնին խաղ գաթիրնա, Զըլոսգէճանլարը ԲԼ. Գարարընդա

Էն չէտիտ ազրբաբ օլան ախչէքի միւքէմմէլ ալէաթ վասթասընա դէր տէֆտա տօլատուբրլար. ապրբ իւէ ԿԷՆԷՐԷՐԻՆ ՈՒՐԷՐԷԶ ԿԷՐ ԿԷՆԴԻՐԻ՝ լաթի տրը։

Նէֆէսատա պիր ուսուլ իլէ տայանըգլա, զարիֆ վէ թասվիր տէրսի Թրգազբրը էյրէթի տէչէր եաբարլարը, վէ Խալը ԿԷՐԻ ԿԷՆԴԻՆԻ ԴԻՒԹԻ, ՆԵՏ ԿԷՆԴԷՏԼԻԿ վէ տէրեմոֆ լաբարբ ԿԷՆԴԷՏԼԻԿ Թէէմին իտէրլեր։

Ադրզ խասթալըգլարը Թէտավի օլունը, էն ույուլարբընը իլաճլար վէ միւքէմմէլ քէրէթինէ վասթասընա ազրաբլանա տիր չէգտարբլար։

ԶԿ.—Ամերիգա տատէթի մուճիպիճէ, ֆէլ մէվսիմինատ բազար կիւնլերէ տէ (եուլինի ֆոսրբ), վէ հէր կիւն (խալ ԿԷՆԷՏ ֆոսրբ) Ֆէյզլանանտա-մահալը ամախուտատա խասթա գապուլ օլունը.

ԼԱ ՎԻԳԹՕՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ
ԷՕՄԻՒՐԱՍԻՊՈՒՐԹԱ ՇԻՐԳԷԹԻ

Ալէմանիա հիւքիւմէթինին 26 իյլուլ 1853 թարիխի էմրը մախսուսը իւէ թէէսիս վէ թէէքիլ օլունմըշ վէ հիւքիւմէթը միւլաթէէյհանընն թահթը նէզարէթինտէ իթթահ մուամէլէ իթմէքտէ պուլընմըշ տրը։

«Լա Վիգթօրիա տը Պէրլէն» գումբանեասը՝ Ալէմանիանընն Բ. դէրէճէ գումբանեասը տրը։

Ճարի օլան սիկուրթա էսմանը	967,321,496 ֆրանգ տրը
Իհթիյաթ ագչէսի ալ	270,096,743 » »

«Լա Վիգթօրիա տը Պէրլէն» էօմիւ վէ խալը սիկուրթալարը իւէ գնիկ վէ ուէրսի ուէլէթ թէտարիքի վէ էյրաբ հայրի ատրիրիլէ մաալրը Բանիսի կիպի հէր նէվ սիկուրթա մուամէլաթընը իրթա խտէր։

Սէմիւէլ Շոհանի էլէն Ճէրի դիրիրա ատատալ օլմագ իւղրէ մէզգիր «Լա Վիգթօրիա տը Պէրլէն» գումբանեասը՝ «ատիրան բոբիլեր» ատնիլէն հէր սընըգ էհալիյէ մախսուս վէ հէքքի մուայէնէսինէ թապի օլմագընընն վէ հափթալըգ օրալի պիր իւէրէթ իւէ էօմիւր սիկուրթասը իրթա խտէր։

Վոբոր, տեմիրլու, Բրամա, վէ Բինել գազալարընա գարշը հափթասա պիր ֆրանգ վէ եալըն գ պիր սէնէ, եասի 52 հափթասա եալընընը 52 ֆրանգ իւէրէթ իթթասբյա, վէփաթ վուգուը հալինտէ 10,000 իչլուն, վէ պիւսպիւթին սագաթ գալարընը հալտէ 15,000 ֆրանգ իչլուն սիկուրթա օլտուղը կիպի, պիր միւատէթը մուգազգաթէ սագաթլանըգ տա իրիգաթ պուլարընը թագտիրտէ, եեվմիյէ 5 ֆրանգ թազմրնաթ վէրիլիր։

Շիրքէթին Պանգասը՝ Սամանլը Պանգասը տրը։
Ումումի ագէնթէ՝ Էմրլ Ֆօկլ։ Ն՝ 7, 8, 9 Ինայէթ խան, Գալաթա։

ՐՕՍԻԱ
ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

1881 մարտ 20 թարիխի իւքազը իմբէրաթօրի իւէ թէէսիս վէ թէէքիլ օլունմըշ վէ հիւքիւմէթը միւլաթէէյհանընն թահթը նէզարէթինտէ թրամ մուամէլէ իթմէքտէ պուլընմըշ տրը։

«Լա Վիգթօրիա տը Պէրլէն» գումբանեասը՝ Ալէմանիանընն Բ. դէրէճէ գումբանեասը տրը։

Ճարի օլան սիկուրթա էսմանը 967,321,496 ֆրանգ տրը
Իհթիյաթ ագչէսի ալ 270,096,743 » »

«Լա Վիգթօրիա տը Պէրլէն» էօմիւ վէ խալը սիկուրթալարը իւէ գնիկ վէ ուէրսի ուէլէթ թէտարիքի վէ էյրաբ հայրի ատրիրիլէ մաալրը Բանիսի կիպի հէր նէվ սիկուրթա մուամէլաթընը իրթա խտէր։

Սէմիւէլ Շոհանի էլէն Ճէրի դիրիրա ատատալ օլմագ իւղրէ մէզգիր «Լա Վիգթօրիա տը Պէրլէն» գումբանեասը՝ «ատիրան բոբիլեր» ատնիլէն հէր սընըգ էհալիյէ մախսուս վէ հէքքի մուայէնէսինէ թապի օլմագընընն վէ հափթալըգ օրալի պիր իւէրէթ իւէ էօմիւր սիկուրթասը իրթա խտէր։

Վոբոր, տեմիրլու, Բրամա, վէ Բինել գազալարընա գարշը հափթասա պիր ֆրանգ վէ եալըն գ պիր սէնէ, եասի 52 հափթասա եալընընը 52 ֆրանգ իւէրէթ իթթասբյա, վէփաթ վուգուը հալինտէ 10,000 իչլուն, վէ պիւսպիւթին սագաթ գալարընը հալտէ 15,000 ֆրանգ իչլուն սիկուրթա օլտուղը կիպի, պիր միւատէթը մուգազգաթէ սագաթլանըգ տա իրիգաթ պուլարընը թագտիրտէ, եեվմիյէ 5 ֆրանգ թազմրնաթ վէրիլիր։

Շիրքէթին Պանգասը՝ Սամանլը Պանգասը տրը։
Ումումի ագէնթէ՝ Էմրլ Ֆօկլ։ Ն՝ 7, 8, 9 Ինայէթ խան, Գալաթա։

ԻԼԱՆԱԹ

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԻ ՀԱՆԻԿԸ ալիսիսնէն
Պահեր գէլէ ճէրէ

Ճին	Ղրշ.	Բարա
Էրքէք գէվերճէգ լահմը	4	2
Լահմը պագը	4	
Էրզ	1	29
Սատ եաղ	8	19
Շեքեր	1	26
Սապոն	3	29
Գահվէ	6	35
Սօզան		14
Թուլ		24
Սօտա		14
Ֆասուլիա	1	03
Նոհուտ	1	14
Եէրլի մագարնա	1	33
» չէհրիյէ 1 32
Բաթաթէս 25
Էքմէք կարիը մէվզուտան նոգանընա 7
Կաղզն թէնէքէսի 15 7

Ալթընը Ֆարիրի Պէլէտիյէ խասթահանէսի իչլուն պիր սէնէ մուատէթ զարֆընտա մուգթէզա օլուպ, պալէատ ճինը մուրագգամ օլան օն եէտի գալմ էրզագ վէ սարիէնին հիզալարընա կէօսթէրիլէն ֆի իլէ թաիպլերի իւղէրինտէ պուլընտըղընան վէ իշպու թըշրինը սանինին տօգուզունը բէնճշէնպիհ կիւնու իհալէի էվվէլյսի վէ օն պիրինճի կիւնու ատ իհալէի գաթիյէսի իճրա օլընճաղընտան տահա նոգանընյա իթայա թաիպ օլանլարը թէէմինաթ ագճէլերի վէ եահօտ միւթէպեր քէֆիլլերիյլէ պէրապեր Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ կէլմէլերի։

5 թըշր. սանր 316 2—1

ՁԱՐՇՈՒԻ ՐԷԳԻՐ

Գրյմէթը մուխամմինէսի 22000, պէտէլի միւզայէտէսի 8100, Զատրբմըլար վէ Պիթ Բազարը ճատատէսինատ«»

իչարէթլի տիւքքեան։

Գրյմէթը մուխամմինէսի 15000. պէտէլը միւզայէտէսի 7950, Ֆէսմիլէր ճատատէսինատ «Լ» իչարէթլի տիւքքեան

Գրյմէթը մուխամմինէսի 6000, պէտէլը միւզայէտէսի 2600, Ֆէսմիլէր ճատատէսինատ «,» իչարէթլի տիւքքեան։

Զարշուի քէպիրին մէվգրի միւխթէլիֆէսինատ վագը օլուպ գօմիսիոնը մախսուսընճա պիլմիզայէտ ֆիրուխթը թէգարբուբ խէն տիւքքանլարտան ալթմըշ պիր կիւն միւզայէտ միւտատէթինին խթթամընա մէպնի սօն բէյտէ գալմըշ օլան պալատ մուհարբէր իւչ ատէթ տիւքքեանընն պէտէլը միւզայէտէսինէ ֆի 25 թըշրինի էվվէլ սէնէ 316 թարիխինտէն ֆի 15 թըշրինի սանի սէնէ 316 թարիխի օլան չարշանպա կիւնինէ գատար իւչ հափթա զարֆընտա իւզատ պէշ զամմըն գապուլէյլէ օ միւտատէթին տախի խթթամընտա իհալէսի իճրա օլընմագ վէ անտէն սօնրա թէֆվիզը խուսուսընդն իրատէի տիրէ թաալիքինէ գատարտա եիւզատ օն զամմ գապուլ իտիպլէրի իւզրէ զուհուր խտէճէք թաիպլերին Զարշուի մէղգիւրատ Սօրզուճճը խանընտաքի էմլաք միւնասիբերինէ միւքաճաթի էյլեմէլերի վէ բէյ ագչէլերինի թիճարատէթ վէ նաֆատ նէզարէթի ճէլիկէյէ տատիրէսինատէքի Զարշուի քէպիր թամիրաթ գօմիսիոնը սանտըղընա թէսլիմ էյլեմէլերի իլան օլընուր։

Ֆի 24 թըշրինի էվվէլ 316 6—5

Մէսքիրքեաթը Շահանէ խտարէսի ֆապրիգաղարը իչլուն լիւզում կէօրիւնէն 400 թօնս էրչկի չամը քէօմիւրի՝ նէմլի վէ մզգաարը թագիիսինտէն զիյատ թօզը օլմամագ, վէ չայէտ նէմլի օլուբ իսէ նէմ հագգը թէնգիլ գըլընմագ, վէ Սալը-Ֆէօշկիս վէ եահօտ Սիրքեճի խքեէսինատ տրագալարա թէսլիմ օլունընդ եալընընդ վէզվի խատէ անգարընտա իճրա օլունացագ էսմանը ֆիյաթը մուգարբերէ իլէ տէրհալ իտաբէ սանտըղընտան թէսվիյէ օլունմագ, վէ քէօմիւր թէսլիմաթընը արգասը ալընընճայա գատար 100տէ 10ա մուգապիլ ըէհն ագչէ պէրվէճճը բէրին մէղգիւր սանտըղը թէսլիմ օլունարագ չայէտ միւթահհիւտ չէրատիթը մուհարբերէ վէճճիլ մէղգիւր քէօմիւրի թէսլիմ իթմէտկի հալտէ պաշգա եէրատէն թէտարիք օլունարագ ֆարգը ֆիյաթ՝ բէհն ագչէսինտէն իքմալ վէ թէսվիյէ գըլընմագ իւզրէ 25 չիլինտէ թաիպի էօհէսինտէ օլուպ, պալէատ ճինը մուրագգամ օլան օն եէտի գալմ էրզագ վէ սարիէնին հիզալարընա կէօսթէրիլէն ֆի իլէ թաիպլերի իւզրէրինտէ պուլընտըղընան վէ իշպու թըշրինը սանինին տօգուզունը բէնճշէնպիհ կիւնու իհալէի էվվէլյսի վէ օն պիրինճի կիւնու ատ իհալէի գաթիյէսի իճրա օլընճաղընտան տահա նոգանընյա իթայա թաիպ օլանլարը թէէմինաթ ագճէլերի վէ անտէն սօնրա թէֆվիզը խուսուսընդն իրատէի տիրէ թաալիքինէ գատարտա եիւզատ օն զամմ գապուլ իտիպլէրի իւզրէ զուհուր խտէճէք թաիպլերին

Մէսքիրքեաթը Շահանէ խտարէսի ֆապրիգաղարը իչլուն լիւզում կէօրիւնէն 400 թօնս էրչկի չամը քէօմիւրի՝ նէմլի վէ մզգաարը թագիիսինտէն զիյատ թօզը օլմամագ, վէ չայէտ նէմլի օլուբ իսէ նէմ հագգը թէնգիլ գըլընմագ, վէ Սալը-Ֆէօշկիս վէ եահօտ Սիրքեճի խքեէսինատ տրագալարա թէսլիմ օլունընդ եալընընդ վէզվի խատէ անգարընտա իճրա օլունացագ էսմանը ֆիյաթը մուգարբերէ իլէ տէրհալ իտաբէ սանտըղընտան թէսվիյէ օլունմագ, վէ քէօմիւր թէսլիմաթընը արգասը ալընընճայա գատար 100տէ 10ա մուգապիլ ըէհն ագչէ պէրվէճճը բէրին մէղգիւր սանտըղը թէսլիմ օլունարագ չայէտ միւթահհիւտ չէրատիթը մուհարբերէ վէճճիլ մէղգիւր քէօմիւրի թէսլիմ իթմէտկի հալտէ պաշգա եէրատէն թէտարիք օլունարագ ֆարգը ֆիյաթ՝ բէհն ագչէսինտէն իքմալ վէ թէսվիյէ գըլընմագ իւզրէ 25 չիլինտէ թաիպի էօհէսինտէ օլուպ, պալէատ ճինը մուրագգամ օլան օն եէտի գալմ էրզագ վէ սարիէնին հիզալարընա կէօսթէրիլէն ֆի իլէ թաիպլերի իւզրէրինտէ պուլընտըղընան վէ իշպու թըշրինը սանինին տօգուզունը բէնճշէնպիհ կիւնու իհալէի էվվէլյսի վէ օն պիրինճի կիւնու ատ իհալէի գաթիյէսի իճրա օլընճաղընտան տահա նոգանընյա իթայա թաիպ օլանլարը թէէմինաթ ագճէլերի վէ անտէն սօնրա թէֆվիզը խուսուսընդն իրատէի տիրէ թաալիքինէ գատարտա եիւզատ օն զամմ գապուլ իտիպլէրի իւզրէ զուհուր խտէճէք թաիպլերին

Գուլկար Ֆաղը մատենը Հիմայունընդն սենէի հալիյէ հասըլաթընտան 3 թագամ օլարագ մէվճուտ պուլընան 1088 տիրհէմ ճէտիտ վէ 809 միչար տիրհէմ ալթունլա 204070 տիրհէմը ճէտիտ վէ 764 միչար տիրհէմ սիմը խալիս՝ չէհրը հալը Բուսմինին 9ընճը բէնճշէնպիհ կիւնու սաաթ 8տէ մուվազգաթէն վէ 48 սաաթ սօնրա տա գաթիէն իհալէ օլունմագ իւզրէ մէվգը միւզայէտէյէ գօնուլտըղընտան, իշթիրա արզուսընտա պուլընանլարը՝

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

Հարուլգ պէֆէրֆէլեր

Ալաֆը. նոյմ.ին 22ինճի բէնճշէնպիհ կիւնու ագշամ ալաֆը. սաաթ 4տէ գարթան Շարգօնէզին սիւվար օլարգը Մինիոլ վաբորը՝ Զանանգալէ, Իզմիր, Միսամ, Պեյլուբ, Սուրիա խաթրընա հարբեքէթ վէ ավտէթ իտէճէգ տիր։

Բաուի-Լիոն-Մէսիթէռանէ չըմէնտրֆեր գումբանեասըյլա գարարլաշարբրլան Թէրթիպ իւզրէ Բարիզ իչլուն ալընճաղ պիլէթլերին ֆիյաթը պէրվէրճը աբի տիր։

Պեյիւք բօսթալարը 1ինճի մէվգրի 320, վէ 2ինճի մէվգրի՝ վաբոր վէ պիրինճի մէվգը չըմէնտրֆեր պիրլիգտէ օլարագ 242 ֆր. վէ իքինճի մէվգը վաբոր վէ չըմէնտրֆեր 230 ֆր. օլուպ, եուքարը վաբորլարընտա եալընընդ 1ինճի մէվգը վաբոր վէ չըմէնտրֆեր 245 ֆր. տրը։

Մ.-Հ.ՀՀ Բան

Տօղրուտան տօղրույա Բարիզ իչլուն վէբրիլէն պիլէթտէն մատատա, Մէսաժըրի գումբանեասը՝ Բարի-Լիոն Մէտիթէռանէ չըմէնտրֆեր խասթընա մէբպութ պիլիմիշ մահալլեր վէ էշիմիշ Շարգ եօլճուալը իչլուն էն զիյատ իլէ օլան սթահրոլար, եանի Սէնթ էթիէն, Տիժօն, Սէթ, Մոնբէլիէ, Գան, Նիս, Ճինէվրա (Զուրիցցերիա) վէ սարէ կիպի մահալլեր իչլուն, թէնգիլ օլմուշ ֆիյաթլարա տօղրուտան տօղրույա սէյահաթ պիլէթի վէրեճէք տիր։

Տահա միւքէմմէլ մալիմաթ ալմագ իչլունդարա բրնթրմը իւզրինտէքի էսկի կէօմրիւք տաիրէսինտէ պէօյիւք ամէնթէխանէյէ միւրասաաթ օլընմալը տրը։